

Evaluatie Jaaruitvoeringsplan 2021

Team Juridische Veiligheidszaken
Cluster Openbare Orde & Veiligheid

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1 Samenvatting.....	4
1.1 Prioritaire Thema's	4
1.2 Strategische Thema's	5
1.3 Spanningsveld tussen strategisch/tactische en operationele inzet	7
2 Prioritaire thema's	8
2.1 Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid	8
2.2 Veilig uitgaan en evenementen	14
2.3 Jeugd en veiligheid	19
2.4 Ondernijning	24
3 Strategische thema's.....	28
3.1 Veilige en leefbare wijken en kernen	28
3.2 Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen	33
3.3 Veilig toerisme.....	35
3.4 Verkeersveiligheid.....	36
3.5 Brandveiligheid, externe veiligheid, crisisbeheersing, waterveiligheid	38
3.6 Polarisatie en radicalisering	45
3.7 Informatieveiligheid	47
3.8 Veilige Publieke Taak	49
3.9 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	51

Inleiding

Voor u ligt de evaluatie van het Jaaruitvoeringsplan 2021, dit jaarplan is gebaseerd op het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (IVP). In het IVP zijn de veiligheidsprioriteiten en strategische veiligheidsonderwerpen voor Súdwest-Fryslân beschreven. De vastgestelde prioriteiten zijn *'Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid'*, *'Veilig uitgaan en evenementen'*, *'Jeugd en veiligheid'* en *'Ondermijning'*. Deze prioriteiten en strategische thema's worden uitgewerkt in jaaruitvoeringsplannen. Jaarlijks volgt een evaluatie van het voorgaande jaar en wordt een jaaruitvoeringsplan voor het volgende jaar opgesteld. Het college van B&W heeft op 7 december 2021 besloten het Jaarplan 2021 te verlengen voor het jaar 2022.

Team Juridische Veiligheidszaken, cluster Openbare Orde en Veiligheid (OOV), voert beleidsmatig de regie en de interne coördinatie op de gemeentelijke taken wat betreft Openbare Orde en Veiligheid. Daarnaast voert zij operationele taken uit op de diverse veiligheidsvelden. Het cluster werkt hiervoor intensief samen met andere afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie en externe partners. Om uitvoering te kunnen geven aan de gemeentelijke veiligheidsthema's is een goede samenwerking met lokale, regionale en nationale partners essentieel. Tevens informeert en adviseert het cluster OOV de portefeuillehouder(s) over relevante ontwikkelingen rond het IVP en de bijbehorende jaaruitvoeringsplannen. De voortgang wordt periodiek besproken in de Driehoek.

De Coronacrisis heeft al sinds 2020 impact op ons dagelijks leven, ook 2021 stond in het teken van COVID-19. De effecten van de langdurige pandemie en de bijbehorende maatregelen zijn ook in 2021 van invloed geweest op de taken en werkzaamheden van het cluster OOV. Op het moment van schrijven van deze evaluatie zijn de Coronamaatregelen afgeschaft. Het is afwachten of er in het najaar weer een opleving van het virus komt, of die om nieuwe maatregelen vraagt en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor de werkzaamheden van cluster OOV. Net als in 2020 heeft het Coronavirus ervoor gezorgd dat het cluster OOV in 2021 prioriteiten heeft moeten stellen wat betreft haar werkzaamheden; waar mogelijk is uitvoering gegeven aan het jaaruitvoeringsplan, echter de inzet op de gestelde prioriteiten en strategische thema's zijn soms uitgesteld of hebben vertraging opgelopen. We hopen u met dit document een kijkje in de keuken van wederom een bewogen 'OOV-jaar' te bieden.

Leeswijzer

Allereerst wordt van alle prioriteiten en strategische thema's een korte samenvatting gegeven. Vervolgens wordt per prioriteit en strategisch thema een terugblik op 2021 gegeven. Hierbij maken we gebruik van beschikbare cijfers en geven we een toelichting op de stand van zaken in de geplande inzet, zoals opgenomen in het Jaaruitvoeringsplan 2021. De inzet op deze onderwerpen is niet alleen van het cluster OOV. De inzet van interne en externe partijen is, waar van toepassing, ook opgenomen in het overzicht. We hebben dit in tabelvorm gedaan: de voorgenomen inzet op het thema staat samen met de daadwerkelijke inzet weergegeven. Hiermee wordt duidelijk wat de stand van zaken is van de inzet op de prioriteiten en strategische thema's in het Jaaruitvoeringsplan 2021.

*Cluster Openbare Orde en Veiligheid
Team Juridische Veiligheidszaken*

1 Samenvatting

1.1 Prioritaire Thema's

Overlast, geweld op het snijvlak vak Zorg & Veiligheid

In 2021 is veel inzet gepleegd op het thema 'Overlast, geweld op het snijvlak Zorg & Veiligheid'. Cluster OOV heeft een grote verscheidenheid aan complexe casuïstiek opgepakt. Corona heeft ook dit jaar een grote impact gehad op de aard van de casuïstiek: naast de 'reguliere complexe casuïstiek' (complexe overlast, hoarding, etc.), vormden complottheorieën, anti-overheidssentiment, polarisatie en radicalisering in 2021 vaker onderdeel van de problematiek. De duur van de Coronacrisis en de impact van de maatregelen zijn hier zeker op van invloed.

Ondanks deze uitdagingen zijn er een hoop stappen gezet op het thema 'Overlast, geweld op het snijvlak Zorg & Veiligheid'. Nieuwe werkwijzen zijn opgestart en standaard werkwijzen zoals de WvGGZ en PGA zijn in 2021 doorontwikkeld. De Pilot Buurtbemiddeling is dusdanig opgepakt dat de pilot in 2022 uitgevoerd kan worden. Daarnaast zijn goede stappen gezet ten aanzien van de pilot Onconventioneel Wonen. Verder is ingezet op het aanscherpen van een aantal gedetineerdenprocessen zoals de 'zelfmelders' en de 'uitkeringen sluitend op detentie'. Dit zijn processen die in 2022 voortgezet worden. Het samenwerkingsverband met het AZC Sneek bleek ook in 2021 waardevol in relatie tot het vluchtelingenvraagstuk.

Veilig uitgaan en evenementen

Ook in 2021 waren de Coronamaatregelen leidend wat betreft de inzet op het thema 'Veilig uitgaan en evenementen'. De horeca is slechts voor korte perioden en met de nodige beperkende maatregelen open geweest. Het overgrote deel van het jaar konden evenementen niet doorgaan en waren de mogelijkheden om bijeenkomsten te organiseren beperkt. Vanwege deze beperkingen is er voor het cluster OOV ruimte geweest om beleid te herijken, zoals het Bibob-beleid en de aanpak van lachgas. Verder zijn belangrijke overleggen digitaal actief gebleven en zijn continue aanscherpingen gedaan op bijvoorbeeld de draaiboeken voor de jaarwisseling. De keren dat het uitgaansleven op kon starten, is gemerkt dat 'men', maar vooral de jeugd weer moest 'leren' uitgaan. Er waren veel opstootjes en veel onrust. Dit is een fenomeen wat we in het begin van 2022 ook nog zien. Tegen deze overlast en dit ongewenste gedrag wordt in 2022 meer ingezet.

In 2021 is een start gemaakt met het herijken van het beleid omtrent seksinrichtingen. Dit wordt in 2022 verder opgepakt. Het herijken van het Coffeeshopbeleid is in 2021 blijven liggen, dit wordt in 2022 opgepakt.

Jeugd en veiligheid

Het thema 'Jeugd en veiligheid' vormt een belangrijk onderdeel van de OOV-werklast. Belangrijke overleggen zoals het JOS-overleg, konden in digitale vorm doorgaan. In 2021 zijn drie concrete jeugdgroepen opgepakt. Op basis daarvan zijn individuele maatwerken opgestart voor een aantal jongeren die deel uitmaakten van deze jeugdgroepen.

De samenwerking met het Sociaal Domein in Project Weerbare Jeugd is (in aangepaste vorm) voortgezet. Dit heeft al een aantal concrete resultaten opgeleverd zoals de opstart van het project Hackshield. Dit is een project dat zich richt op het vergroten van de digitale weerbaarheid van basisschoolleerlingen.

Ondermijning

Het thema 'Ondermijning' heeft in 2021 de nodige aandacht gekregen. Er is ingezet op het voorlichten van verschillende gemeentelijke teams en op het vergroten van bewustzijn binnen de algehele gemeentelijke organisatie. Daarnaast is een integrale controle op een bedrijventerrein uitgevoerd. Ten behoeve van preventieve en de aanpak van ondermijning zijn bepaalde APV-artikelen en beleidstukken herijkt, dit wordt voortgezet in 2022.

De samenwerking met politie en handhaving is verder aangescherpt en de contacten met de teams betrokken bij de casustafel zijn goed onderhouden. Men wordt steeds alerter op signalen van ondermijning en het acteren op deze signalen. Daarnaast zijn op het gebied van ondermijning ook de reguliere werkprocessen in 2021 verder aangescherpt. Het Meldpunt Misdad Anoniem (MMA) is nog steeds waardevol en de casustafel blijkt een goed instrument in het voorkomen, signaleren en aanpakken van ondermijnende criminaliteit.

1.2 Strategische Thema's

Veilige en leefbare wijken en kernen

Inzet op veilige en leefbare wijken en kernen is een kerntaak van de gemeente. Daarmee vormt het thema 'Veilige en leefbare wijken en kernen' en strategisch thema voor het cluster OOV. In 2021 is ingezet op advisering rondom de inzet van de maatregel 'wet tijdelijk huisverbod'.

Op het gebied van inbraakpreventie hebben zaken enigszins stil gelegen. In 2022 wordt hier meer op ingezet door middel van cyber-bewustzijn en inbraakpreventie-avonden.

Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen

De inzet vanuit de gemeente op dit thema ligt voornamelijk bij de accountmanagers, zij pakken de overleggen met de ondernemers op ten behoeve van de Keurmerken Veilig Ondernemen en Keurmerken Veilige Bedrijventerreinen. Team HPD pakt de inzet op deze thema's op door het uitvoeren van controles. Cluster OOV is betrokken wanneer er signalen zijn van ondermijning of andere feiten. Daarnaast zijn er in 2021 een tweetal integrale controles uitgevoerd op bedrijventerreinen en is er samenwerking en inzet geweest op bedrijventerreinen d.m.v. MMA-meldingen.

Veilig Toerisme

Het project zomer- en watertoezicht is verder voortgezet en uitgevoerd. In 2022 worden hier nieuwe afspraken voor gemaakt. Verdere taken in dit onderdeel behoren voornamelijk tot de controlerende functie van Team HPD. Er is een goede afstemming met OOV voor wat betreft opvallende situaties, personen en signalen.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk veiligheidsthema binnen de gemeente. Team verkeer en team HPD, in samenwerking met de politie, zijn het hele jaar alert op het veilig houden van verkeerssituaties in SWF. Vanwege Corona zijn in 2021 grootschalige snelheidscontroles uitgebleven. Wel is het project 'Klacht & Knel' actief gebleven.

Voor wat betreft verkeerscijfers, zijn de aantallen ongevallen in lijn met voorgaande jaren. Op gebied van verkeersoverlast zijn de aantallen vergelijkbaar jaar met 2020. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het Coronavirus en het uitblijven van grootschalige snelheidscontroles zoals hierboven beschreven.

Brandveiligheid, externe veiligheid, crisisbeheersing & waterveiligheid

De samenwerking met de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) is ook in 2021 intensief geweest. Het cluster OOV heeft in de aanpak van de Coronacrisis een actieve rol gehad. Naast Corona is, ook wat betreft andere onderwerpen nauwe samenwerking geweest met de VRF. Er is nauwe samenwerking geweest t.b.v. het thema vogelgriep. Ook is aan de interne gemeentelijke crisisorganisatie gewerkt. Opleiden, trainen en oefenen (OTO) heeft in 2021 door Corona deels doorgang kunnen vinden. Zodra de maatregelen het toelaten wordt dit weer opgepakt.

De samenwerking met Brandweer Fryslân (BF) is voortgezet zoals in voorgaande jaren. De brandweer heeft meerdere projecten lopen waarin OOV heeft meegedacht en meegewerkt. Daarnaast heeft OOV een rol gehad in verschillende overleggen waaraan BF ook deelnam. BF heeft daarnaast een controlerende rol in de gemeente, de bevindingen hiervan worden afgestemd met OOV en team THO/Vergunningen. Oefeningen met de brandweer hebben in 2021 wegens de Coronacrisis stil gelegen. Deze worden in 2022 weer opgepakt.

Polarisatie en radicalisering

Polarisatie en radicalisering zijn onderwerpen waar in 2021 vanuit het cluster OOV ook veel inzet op is geweest. Er is deelgenomen aan verschillende overleggremsia en signalen die zijn binnen gekomen zijn nader geduid en indien nodig opgepakt. Daarnaast is er ingezet op goede afstemming met het sociaal domein, team HPD en ketenpartners over signalen en personen die op radicalisering of polarisatie kunnen duiden.

Informatieveiligheid

In 2021 is onverwacht de nadruk komen te liggen op digitale- en informatieveiligheid van de gemeentelijke organisatie. Met de Log4J-kwetsbaarheid werden we geconfronteerd met de mogelijke kwetsbaarheden in onze digitale gemeentelijke organisatie. Dit heeft ertoe geleid dat de awareness hiervoor meer aandacht heeft gekregen en is een hernieuwde samenwerking ontstaan met de afdeling Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO). Daarnaast hebben we in 2021 digitale projecten voorbereid en zijn de voorbereidingen getroffen voor een vernieuwde reeks inbraakpreventie en cyberbewustzijn avonden. Ook is het project Citydeal binnen gehaald. De financiële middelen voor deze projecten komen uit de gelden die het RIEC beschikbaar heeft gesteld.

Veilige Publieke Taak (VPT)

Ten behoeve van veilig werken (VPT) en ten behoeve van de interventie 'De Confrontatie' is team HPD gestart met het gebruik van bodycams. Dit blijkt van meerwaarde voor het werk van Team HPD.

Cluster OOV is beleidsmatig betrokken geweest bij de HPD-pilot 'korte wapenstok'. Deze pilot is uitgevoerd en heeft al positieve resultaten opgeleverd. De pilot kon door Corona niet volledig worden uitgevoerd en krijgt daarom een vervolg in 2022. De werkgroep 'boze burgers' is door Corona niet volledig tot zijn recht gekomen. Signalen uit dit overleg zijn meegenomen in het nieuwe agressieprotocol.

1.3 Spanningsveld tussen strategisch/tactische en operationele inzet

De Coronacrisis heeft ook in 2021 grote impact gehad op de manier van werken en de aard van de werkzaamheden van het cluster OOV. Toch hebben veel van de voorgenomen projecten en activiteiten wel doorgang kunnen vinden. De Coronacrisis heeft het spanningsveld tussen strategisch/tactische (beleid) en operationele inzet verder zichtbaar gemaakt. Beide onderdelen zijn taakvelden van het cluster OOV. De wereld verandert in hoog tempo, ook waar het openbare orde en veiligheid betreft. Om daar als gemeente adequaat op aan te sluiten zijn o.a. beleidsontwikkeling en scholing/training van belang. De gemeente SWF wil een koplopergemeente zijn, ook op het gebied van openbare orde en veiligheid. Daar is inzet op nodig. De waan van de dag regeert echter vaak. De operationele inzet op bijvoorbeeld de Coronacrisis, de Vogelgriep en casuïstiek laat zich niet plannen, maar vraagt wel directe inzet. Papier is dan geduldig en blijft vaak liggen. Als dit vaak of gedurende langere tijd gebeurt, komen ontwikkelingen op de diverse thema's van openbare orde en veiligheid in het geding. Het is belangrijk om hier alert op te zijn. Wat betreft de inzet op het Integraal Veiligheidsplan en de benodigde capaciteit moet er voldoende ruimte zijn om ook ad-hoc zaken op te kunnen pakken, zonder dat andere taken daardoor gelijk in het geding komen. Hiermee wordt de continuïteit van de inzet op Openbare Orde en Veiligheid op zowel strategisch/tactisch als operationeel niveau geborgd.

2 Prioritaire thema's

2.1 Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Het accent ligt bij dit thema op complexe sociale veiligheidscasus waarbij sprake is van ernstige overlast en soms ook geweld. Er is vaak sprake van multi-problematiek, psychiatrische factoren spelen vaak een rol, net als alcohol en/of drugs. Zowel de veiligheid van deze personen zelf als die van omwonenden/omgeving kan in het geding zijn. Deze complexe, soms snel escalerende situaties trekken een stevige wissel op de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten.

Overlast door personen met verward gedrag - bron: politie					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
645	643	621	662	577	634

In 2021 zien we ten opzichte van 2020 een toename wat betreft meldingen van overlast door personen met verward gedrag. Dit aantal is echter in lijn met het aantal meldingen in de jaren voor 2020. In de eerste fase van de Coronacrisis in 2020 kwam het gehele sociale & maatschappelijke leven in Nederland tot stilstand, dit beeld leek ook door te trekken naar meldingen over personen met verward gedrag. Dit verklaart de daling van de cijfers in 2020. Dit beeld stabiliseerde echter en na een korte periode kwamen de meldingen weer op gang. In 2021 zien we een zelfde beeld als in de jaren voor 2020, het jaarbeeld is in SWF dan ook redelijk stabiel. Overlast van personen met verward gedrag vraagt een constante inzet van het cluster OOV, onder andere in samenwerking met de gebiedsteams, politie en team HPD.

Burengerucht - bron: politie					
	2017	2018	2019	2020	2021
Politie	329	377	415	449	358

In de cijfers is te zien dat in 2021 de meldingen Burengerucht ten opzichte van de twee voorgaande jaren zijn afgenomen. De cijfers lijken weer terug op het niveau van 2017 en 2018. De stijging in 2020 is mogelijk te verklaren vanuit de Coronamaatregelen: men was meer thuis en kreeg meer mee van de burens, dat kan meer overlast met zich meebrengen. In 2021 zien we een daling ten opzichte van 2020, mogelijk als gevolg van de versoepelingen in de Coronamaatregelen en een gewenning aan de situatie.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Beoogd doel 2021	Stand van zaken/realisatie 2021
Voortzetten realiseren Buurtbemiddeling	In het komende begrotingsproces van 2021 gaan we onderzoeken of de benodigde financiële ruimte gevonden kan worden voor het opstarten van het project Buurtbemiddeling.	In 2021 zijn de financiële middelen toegekend om het project Buurtbemiddeling SWF in 2022 te starten. Hiervoor zijn in 2021 de nodige voorbereidingen getroffen. Hierbij zijn de lokale woningcorporaties, politie basisteam Sneek en Stichting Sociaal Collectief betrokken. Naar verwachting zal de pilot Buurtbemiddeling SWF eind 2022 operationeel zijn.
Aanpak voorkomen Escalatie: AVE-structuur <i>(met de daaraan gekoppelde werkafspraken) onder de aandacht blijven brengen bij de gebiedsteams en de politie, incl. opschaling naar het Zorg & Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF).</i>	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze. <ul style="list-style-type: none"> • We hebben blijvende aandacht voor kennis van/over de AVE (in combinatie met het privacyprotocol) bij onze interne/externe partners en organiseren daarvoor bijeenkomsten (digitaal/fysiek). • We gaan min. 1x per jaar een werksessie (digitaal/fysiek) organiseren met interne/externe ketenpartners. Doel hiervan is om de meldroutes en regiepersonen goed te vinden en de samenwerking te bevorderen. • OOV en de managers van de Gebiedsteams hebben hier nauw contact over. 	Cluster OOV pakt de casuïstiek op die valt in AVE 3B en AVE4. Hierbij is nauwe samenwerking met de gebiedsteams (GT) vereist. Het MT Sociaal Domein en de directie hebben in 2021 opdracht gegeven om de werkwijze van Gebiedsteams en OOV beter aan te laten sluiten. OOV heeft deze opdracht samen met het GT uitgevoerd. In 2021 is door het MT Sociaal Domein de notitie vastgesteld waarin de kaders worden gegeven voor de inzet op de doelgroep AVE 3A & B en de implementatie en borging van deze werkwijze. In 2022 wordt deze werkwijze geïmplementeerd De (AVE)aanpak van complexe overlast en sociale veiligheid is een lopende werkwijze. In 2021 zijn diverse complexe cases opgepakt vanuit cluster OOV. Een aantal overlastzaken zijn opgelost door verhuizingen van betrokkenen, daarnaast zijn een aantal cases aangemeld bij het ZVHF. Doel is om de situatie zo goed mogelijk op te lossen en/of beheersbaar te maken.
Voortzetten integrale en persoonsgerichte aanpak (PGA)	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze i.s.m. politie, voortzetten huidige inzet/aanpak. Verstevigen integrale aanpak op het gebied van sociale veiligheid, met op de persoon toegesneden repressieve en preventieve interventies.	De PGA betreft een standaard werkwijze. Elk kwartaal wordt met de politie gekeken welke personen het meest in beeld komen en of de aanpak effectief is. Deze werkwijze loopt goed: er is goede samenwerking met ketenpartners en hebben we de personen in een PGA goed in beeld. Per kwartaal worden zo'n 50 PGA zaken gewogen. Sommige zaken blijven langdurig op de lijst, wanneer mogelijk worden zaken afgeschaald.

Voortzetten WvGGZ	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , voortzetten huidige inzet ten behoeve van WvGGZ.	In 2020 is de WvGGZ in werking getreden. In dat jaar zijn vanuit de gemeente meerdere aanvragen voor een zorgmachtiging WvGGZ ingediend. Deze werden allen niet toegekend. De werkwijze WGGZ is op geëvalueerd. Met ingang van 2021 worden aanvragen via de GGZ (lokale partner) ingediend. Vaak is de betrokkene al bij hen in beeld, de GGZ kan daardoor de WvGGZ-aanvraag goed toetsen en voorbereiden. Dit blijkt een goede werkwijze. Er is een goede samenwerking met het lokale Fact+ team m.b.t. WvGGZ-casuïstiek.
Voortzetten Protocol Hoarding & ernstige Woningvervuiling	<ul style="list-style-type: none"> • D.m.v. een integrale aanpak de situatie in een woning terugbrengen tot een acceptabel niveau qua veiligheid en gezondheid. • Voortzetten huidige inzet op casusniveau i.s.m. bijbehorende organisatie • Implementeren protocol, werkwijze/beleid; op basis van opgedane (meldpunt, interne/externe samenwerking, trainingen). 	In het eerste half jaar van 2021 zijn door het cluster OOV 4 casussen van hoarding en/of vervuilde woningen in procesregie opgepakt. Deze zaken draaiden in de periode van versoepelingen van Coronamaatregelen. De Coronamaatregelen bleken een belemmerende factor in het signaleren van hoarding en/of vervuilde woningen. O.a. door minder huisbezoeken (door Gebiedsteams, woningcorporaties, etc.) kwamen zorgelijke signalen over woonomstandigheden minder snel in beeld. Het tweede half jaar van 2021 zijn er geen casussen opgepakt.
Tot stand brengen van aanpak Onconventioneel Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Opzetten van een werkwijze aangaande passende huisvesting/alternatieve woonruimte voor mensen die niet gebruik kunnen maken van voorliggende en reguliere (woon)voorzieningen. • De realisatie van een woonunit wordt opgezet zodra de werkwijze is geconcretiseerd. 	In 2021 is gezocht naar een geschikte een locatie voor een woonunit en het concretiseren en opzetten van de werkwijze t.b.v. de pilot. Bijvoorbeeld het afwegingskader om te komen tot een geschikte locatie, het betrekken van de directe woonomgeving en het onderhouden van contact met de potentiële kandidaat tijdens een langdurig traject. Het doel was om twee locaties te realiseren voor twee afzonderlijke units. Het aanbod is echter zeer beperkt waardoor nu eerst wordt gekoerst op één locatie, voor één unit en één bewoner. Er zijn een aantal zaken die nog van invloed kunnen zijn op het verloop van de pilot: <ul style="list-style-type: none"> • Vergunningen (omgevingstafel); • Visie op de locatie als geheel (waar raakt dit andere toekomstige plannen); • De aanleg van nutsvoorzieningen; • De aanleg van riolering;

		<ul style="list-style-type: none"> • Kadastrale scheiding om beroep te kunnen doen op voorzieningen als huur- en zorgtoeslag; • Geschatte kosten in kaart brengen. <p>Deze zaken zullen nog uitgewerkt moeten worden voordat er formele opdracht kan volgen voor realisatie.</p>
Voortzetten aanpak Housing First	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze; samenwerking binnen de keten, actualiseren werkprocessen teneinde te komen tot het huisvesten van inwoners behorend tot de complexe doelgroep.	Deze reguliere werkwijze is ook in 2021 voortgezet. Het actualiseren van werkprocessen heeft echter wel even stilgelegd omdat er een nieuwe aanbesteding werd aangekondigd binnen het Sociaal Domein. De nieuwe aanbesteding werkt met hoofd- en onderaannemerschap van zorg verlenende partijen en is van invloed op de werkprocessen. Er is voor gekozen om deze wijzigingen af te wachten alvorens de werkprocessen te actualiseren. Halverwege 2021 werd de aanbesteding goedgekeurd en kon het actualiseren van de werkwijze worden voortgezet. De aanbesteding is niet van invloed geweest op het daadwerkelijk plaatsen van inwoners i.k.v. het Housing First traject.
Vluchtelingenvraagstuk	Vroegtijdig signaleren en acteren waar nodig	Het AZC in Sneek heeft continu de maximale bezetting. In 2021 is daarom extra capaciteit gerealiseerd bij het vml. hostel Stay Okay in Heeg. Bij deze locatie is daarnaast extra opvangcapaciteit op een boot geregeld. De samenwerking met het COA verloopt goed. Elke maand is er overleg met de locatiebeheerder, politie, handhaving en ambtenaar OOV.
Voortzetten aanpak doorzorg (ex)gedetineerden - Interne en externe procesverbeteringen m.b.t. doorzorg (ex)gedetineerden ontwikkelen en implementeren - Vanuit het Zorg & Veiligheidshuis Fryslân wordt een nieuwe triagewerkwijze ontwikkeld voor het verbeteren van de doorzorg aan (ex)gedetineerden, waaraan een bijdrage zal worden geleverd	Dit betreft een standaard ingezette regio-brede werkwijze, waarbij de binnenwereld (PI) en de buitenwereld (sociaal domein) goed op elkaar aansluit met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Terugdringen recidive; • Een bijdrage leveren aan het verminderen van overlast; • Vergroten van het veiligheidsgevoel bij burgers; • Tijdig signaleren van veiligheidsrisico's bij terugkeer. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 is de focus gelegd op datagedreven innovaties: op basis van het bestuurlijk akkoord re-integratie ex-gedeteneerden wordt kwantitatieve data bijgehouden. De verwachting is dat de cijfers een goed beeld geven van de problematiek waardoor de doelgroep gericht ondersteund kan worden. Bijvoorbeeld: Onderdak is een van de basisvoorwaarden uit het bestuurlijk akkoord waaraan een goede re-integratie moet voldoen. De indruk is dat er voldoende huisvestingsmogelijkheden zijn voor de doelgroep, maar uit de harde data blijkt dat het merendeel na detentie geen onderdak heeft of kan vinden. Hierop zal dan geïnvesteerd moeten worden en berust deze inzet op een feitelijke onderbouwing.

<p>- Voortzetten pilot Koers en Kansen</p>		<p>Bij alle cijfers wordt ook een duiding van kwalitatieve aard toegevoegd, om de cijfers te voorzien van de juiste context.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De pilot ‘Koersen en Kansen’ heeft in 2021 door Corona niet volledig gedraaid. Er zijn een aantal succesverhalen over de pilot, maar ook een aantal verbeterpunten waar in 2022 in samenwerking met ZVHF aan wordt gewerkt. • In 2021 is vanuit SWF een bijdrage geleverd aan de triagetafel van het ZVHF, dit is vanuit SWF niet volledig positief ervaren. In 2022 wordt gekeken of de bijdrage vanuit SWF wordt voortgezet of dat inzet op dit thema anders wordt vormgegeven. • De Pilot ‘Uitkering sluitend op Detentie’ is in 2021 gestart. De ervaringen zijn tot dusver positief, verbeterpunten zitten vooral in de hoge werklast die het met zich meebrengt voor de uitvoerende werkers. Na evaluatie moet blijken of de pilot bijdraagt aan de algemene doelstelling van doorzorg en zo ja, of de werkwijze geïmplementeerd wordt. Dit zal in overleg gaan met de betrokken afdelingen binnen het Sociaal Domein.
--	--	---

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Beleid gebiedsverboden actualiseren (incl. koppeling horecaverboden en overige collectieve verboden)	Het gebiedsverbod is een middel om overlast in een bepaald gebied tegen te gaan.	Dit beleid is nog niet geactualiseerd. Dit wordt in 2022 opgepakt. Het beleid moet herijkt worden. De wens is om het gebiedsverbod te mandateren aan de politie, zodat deze sneller en effectiever kunnen optreden en handhaven.
Implementatie Wet Woonoverlast	De beleidsregels zijn in 2020 vastgesteld. Implementatie en uitvoering volgt	De beleidsregels zijn in 2020 vastgesteld. Cluster OOV is in dit traject ondersteunend geweest. De uitvoering en aanpak van de beleidsregels valt onder regie van de Keten Omgeving. We wet is in 2021 niet toegepast.
Investeren in transculturele hulpverlening/ bewustwording (afhankelijk van verloop/vervolg Coronamaatregelen)	<ul style="list-style-type: none"> • In casuïstiek meedenken en adviseren; • Bekend worden met diverse aspecten van transculturele hulpverlening; • Vaardigheden ontwikkelen op het gebied van communicatie, observatie, diagnostiek en interventie bij hulpvragen met een culturele component. 	Vanuit het cluster OOV is hier in 2021 niet op ingezet, behalve advisering in specifieke casuïstiek.

2.2 Veilig uitgaan en evenementen

We hebben als gemeente een aantrekkelijk horeca- en evenementenprofiel. Jaarlijks vinden er meerdere grote evenementen plaats in onze gemeente. De horeca en evenementen dragen veel bij aan de levendigheid van onze steden en kernen. Dit heeft vanzelfsprekend grote betekenis voor de gemeente, zowel sociaal als economisch. Tegelijk brengen deze kwaliteiten veiligheidsrisico's met zich mee, op het vlak van openbare orde, fysieke veiligheid zoals brand- en waterveiligheid, overlast en alcohol- en drugshandhaving. Het grote aantal bezoekers van evenementen vraagt bij uitstek om effectief crowdmanagement. Om als gemeente, als inwoners en ondernemers optimaal te kunnen profiteren van de sterke kanten van horeca en evenementen, moeten we de veiligheidsbasis daarvan scherp in beeld houden en consequent effectueren.

Evenementenveiligheid	2017 ¹	2018	2019	2020	2021
<i>Bron: Cluster OOV</i>					
Aantal geleverde adviezen	9 ²	57	15	4	4
Aantal uitgevoerde schouws	4	5	1	0	0

Vanuit het cluster OOV werden in 2021, net als in 2020, de adviezen op basis van de dan geldende Coronamaatregelen gegeven. Dit houdt in dat op nagenoeg alle grotere evenementen werd geadviseerd, maar dat het totaal aantal geleverde adviezen hierdoor lager is dan in pre-Corona jaren.

¹ Op basis van de gemeentegrenzen 2017

² Omdat sinds juli 2017 gebruik wordt gemaakt van een nieuwe werkwijze en in het verleden ook adviezen per e-mail zijn uitgebracht, kan niet een compleet aantal op gemeenteniveau worden weergegeven.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Herijking Bibob-beleid	Toepassingsbereik Wet Bibob breder inzetten in de organisatie (bouw, subsidies, overheidsopdrachten), incl. verkenning bestuurlijk draagvlak.	In 2021 is de inventarisatie herijking Bibob-beleid uitgevoerd. Het doel is om het Bibob-beleid in de zomer van 2022 gereed te hebben.
Uitvoering Wet Bibob	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze, met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen dat een afgegeven vergunning misbruikt wordt voor criminele activiteiten; • Met behulp van Wet Bibob kan het bestuursorgaan onderzoeken of de persoon 'met wie zij zaken doet' betrouwbaar en integer is; • Als uit onderzoek blijkt dat de aanvrager van de vergunning (of subsidie) verdacht wordt van betrokkenheid bij criminele activiteiten, zal de overheid de gevraagde vergunning niet afgeven of een reeds verleende vergunning intrekken. 	De standaard werkwijze is in 2021 niet volledig uit de verf gekomen. Dit is voornamelijk het gevolg van bovengenoemde beleidswijziging en het nog niet volledig ingevoerd hebben van Bibob-procedures.
Aanpak lachgas	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel conform voorstel VNG opnemen in eerstvolgende actualisatie APV (mei 2021); • Implementatie van APV-artikel lachgas; • In combinatie met sociale veiligheid inzake jeugd. 	Het artikel is geactualiseerd in de APV, maar de huidige beschrijving biedt geen goed werkbaar werkwijze. Deze werkwijze wordt nader herzien in 2022. Op dit moment is er een aanwijzingsbesluit op grond waarvan lachgasverkoop in een horecazaak kan worden gehandhaafd. Landelijk komt medio 2022 een verbod op het oneigenlijk gebruik van lachgas.
Convenant veilig uitgaan (incl. onderzoeken uitbreiding horeca- en evenementendiensten handhaving (mankracht, middelen, etc.))	<ul style="list-style-type: none"> • Het periodieke overleg met de horeca voortzetten; • Actualiseren van de afspraken uit het convenant veilig uitgaan; 	In 2021 is er in het kader van dit convenant periodiek overleg geweest. Dit is een voortzetting van voorgaande jaren. Verdere actualisering van het convenant heeft niet plaats gevonden wegens Corona. Wel is er een intensiveringsslag gedaan wat betreft de samenwerking met handhaving.

	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere aanscherping van de (operationele) samenwerking tussen de politie en handhavers in de openbare ruimte. 	
Herijking draaiboek Schaats11steden (incl. deelname regionale werkgroep)	Scenariobeschrijving en crowd managementplan m.b.t. een mogelijke eerstvolgende Schaats Elfstedentocht (voorbereiding, daadwerkelijke inzet, benodigde middelen, taakverdeling, verantwoordelijkheden, etc.).	Het voorbereiden van de Schaats-Elfstedentocht is een doorlopend proces, zo ook in 2021. Er is een vernieuwd conceptplan crowdmanagement opgesteld. Deze wordt lokaal ingevuld met de lokale rayonhoofden. Verder betreft dit een doorgaand werkproces met structurele overleggen welke goed in de werkwijze van het cluster OOV is weggezet.
Herijken beleidsregels jaarwisseling (incl. landelijke ontwikkelingen vuurwerkverbod)	Het huidige document beleidsregels jaarwisseling loopt van 2016-2020. Duidelijk en up-to-date beleid is gewenst om de vele aspecten van voorbereidingen goed te structureren en mogelijke overlast tijdens de jaarwisselingen te beperken.	In 2021 zijn de beleidsregels voor de periode 2021 - 2025 vastgesteld. Een belangrijke wijziging betreft de eindtijd van carbidschieten, dit is regionaal gelijk getrokken. Ontwikkelingen op het gebied van een landelijk vuurwerkverbod worden gevolgd.
Voortzetten diverse overleggen m.b.t. evenementen en horeca	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren op aangevraagde evenementen; • Veiligheid tijdens evenementen en uitgaan waarborgen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanwege Corona zijn er in 2021 vrijwel geen (grote/risicovolle) evenementen in SWF gehouden. • Herijking van de collectieve horecaontzegging is in gang gezet en wordt in 2022 voltooid.
Voorbereiden, adviseren, ondersteunen en evt. registreren van/bij diverse evenementen (oa. Fietselfstedentocht, Sneekweek, Slachtemarathon, Mar-athon, jaarwisseling, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid tijdens evenementen waarborgen; • Scenariodenken en -beschrijving, incl. benodigde middelen, taakverdeling, verantwoordelijkheden, daadwerkelijke inzet, etc.). 	Dit betreft een doorlopend proces. Vanwege Corona konden in 2021 vrijwel geen grote/risicovolle evenementen georganiseerd worden. Wel is vanuit het cluster OOV geadviseerd op de evenementen Skûtsjesilen en de zomerkermis in Sneek.
Terugkerende preventieve controles coffeeshops (HPD)	Coffeeshops laten voldoen aan de AHOJG-criteria.	In 2021 zijn door Team HPD acht controles bij coffeeshops in SWF uitgevoerd. Daarbij zijn geen overtredingen geconstateerd. Dit betreft een regulier werkproces.
Herijken beleid coffeeshops	<ul style="list-style-type: none"> • Scheiding van de markten voor soft- en harddrugs en daarmee de bescherming van de volksgezondheid; 	Het coffeeshopbeleid dient nog herijkt te worden. Er is nu nog geen zicht op hoe dit precies vorm gaat krijgen. In de tweede helft van 2022 vindt een beoordeling van het beleid plaats.

	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen van verstoringen van de openbare orde en veiligheid en het tegengaan van ontoelaatbare overlast voor de woon- en leefsituatie; • Straathandel tegengaan; • Tegengaan van criminaliteit in de coffeeshops en het tegengaan van criminele organisaties. 	
Terugkerende preventieve controles van vergunde seksinrichtingen en controle van illegale situatie of n.a.v. meldingen (HPD)	<ul style="list-style-type: none"> • Prostitutiebedrijven laten voldoen aan de voorschriften uit de exploitatievergunning; • Mensenhandel voorkomen; • Illegale exploitatie beëindigen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het beleid rond de prostitutiezaken in SWF is in ontwikkeling. • Er liggen twee vergunningen “open” doordat de vergunningen van de betreffende seksbedrijven zijn verlopen. Voor een groot deel van 2021 konden de seksbedrijven niet geëxploiteerd worden door enerzijds de Coronamaatregelen en anderzijds het niet hebben van een vergunning. Hierop is door Team HPD ook gecontroleerd. • Voor 2022 is het doel om een meer integrale samenwerking te realiseren met de ketenpartners rondom prostitutie.
Herijken beleid seksinrichtingen		<p>Het herijken van beleid is in 2021 opgestart, maar nog niet afgerond. Dit wordt in 2022 verder opgepakt.</p>
Voorzetten van het toezicht houden tijdens de horecadiensten op de APV- en de DHW-gerelateerde feiten en het controleren van vergunningsvoorschriften (HPD) <i>(afhankelijk van voortgang Corona en bijbehorende maatregelen).</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Veilig uitgaan versterken; • Overlast terugdringen; Overlast beheersbaar houden in zowel de horecaconcentratiegebieden als de buitengebieden; • Consequente handhaving van regelgeving en beleid t.a.v. horeca. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is een reguliere taak van Team HPD. Aan het eind van 2021 is opvallend veel jeugdoverlast geconstateerd. We zien hierbij zelf een relatie met het feit dat de jeugd door de Coronamaatregelen langs niks mocht en jeugd na de versoepelingen ‘los’ gaat: Er is een nieuwe generatie jeugd die ‘het uitgaan’ nog niet kent en men zoekt de grenzen op (in gedrag en alcohol/middelengebruik en gaat hier ook overheen). • Signalen, personen en opvallende situaties worden door Team HPD afgestemd met het cluster OOV en waar nodig verder op ingezet.
Controle en toezicht tijdens evenementen (HPD) <i>(afhankelijk van voortgang Corona en bijbehorende maatregelen).</i>	<p>De gezamenlijke zorg voor openbare orde en veiligheid en een consequente handhaving van regelgeving en beleid ten aanzien van evenementen.</p>	<p>Wegens Corona zijn er in 2021 geen tot weinig evenementen georganiseerd. Waar wel evenementen plaatsgevonden hebben, zijn controles uitgevoerd. Dit is een taak van Team HPD, signalering en opvallendheden worden afgestemd met het cluster OOV.</p>

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Verkenning instellen messenverbod	Verkennen/monitoren in hoeverre een messenverbod nodig is in af te kaderen gebieden, afhankelijk van politieciijfers en voorkomende casuïstiek.	Op basis van artikel 2:2 van onze APV is er al een messenverbod in SWF. Verdere verkenning lijkt dan ook niet nodig.

2.3 Jeugd en veiligheid

Jeugd is enerzijds oorzaak van onveiligheid, anderzijds slachtoffer. Bij oorzaak gaat het om overlast en soms ook criminaliteit. Dit kan zich concentreren op specifieke locaties in onze gemeente. Groepen kunnen intimiderend zijn richting omgeving en professionals. Sommige jongeren groeien door, komen in aanraking met criminele netwerken. Aan de slachtofferkant zien we kwetsbaarheid door problematische omstandigheden thuis en op school, mogelijk GGZ-factoren, problematische alcohol- en drugsvraagstukken. Essentie: er is altijd een integrale, groeps- én persoonsgerichte aanpak nodig met zowel preventieve als repressieve componenten, strafrechtelijke én zorgcomponenten. Een aanpak die zich richt op de jongere in de groep maar ook de jongere thuis, op school en werk, bij sport en bij het uitgaan.

Overlast jeugd - bron: politie					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
478	654	581	588	852*	893*

* In de 12 maandpolitierapportage 2021 is te lezen dat jeugdoverlast vanaf de eerste Coronalockdown in 2020 en de daar op volgende maatregelen, exponentieel is toegenomen. Dit komt overeen met het landelijke beeld. Deze cijfers betekenen echter niet dat jongeren meer overlast veroorzaken, maar waarschijnlijk dat mensen vaker overlast melden. Mensen ervaren mogelijk sneller overlast als ze zelf hele dagen thuis zijn en het rustiger is op straat: de aanwezigheid van jeugd ‘valt meer op en wordt als overlast gevend ervaren’.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
<p>Voortzetten maandelijks JOS-overleg Het Jongeren Op Straat-overleg (JOS-overleg) is een maandelijks overleg onder regie van OOV waaraan deelnemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving; • Politie; • Jongerenwerkers van Sociaal Collectief; • Buurtsportcoaches; • Jongerenwerker van VNN; • Jeugdverpleegkundigen van de GGD • Gebiedsteammedewerkers. 	<p>Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> met als doel: (Vroeg)signalering van (hinderlijke, overlastgevende criminele) jeugdgroepen en individuele risicojeugd en het realiseren van een integrale aanpak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In Coronatijd is dit overleg digitaal voortgezet. De effecten van de Coronamaatregelen op de jeugd waren een agendapunt in het overleg. • Naast het JOS-overleg is met het invoeren van Coronamaatregelen in 2020 onder regie van het cluster OOV wekelijks een nog een Jeugdoverleg ingesteld. Dit overleg is in 2021 voortgezet. Doel was om effecten van de maatregelen op jeugd in de openbare ruimte te monitoren. Bij zorgelijke signalen werd contact gelegd met de jongere en diens systeem om indien nodig toe te leiden naar ondersteuning/zorg. • In 2021 is op initiatief van ROC Friese Poort een periodiek overleg gestart. Naast het cluster OOV sluiten ook handhaving, jongerenwerk en politie aan. Doel is om de lijnen kort te houden bij zorgelijke signalen en ontwikkelingen rondom veiligheidsthema's. • Eind 2020 is de werkgroep 'rondom de Thomas van Aquinoschool' (IKC, Sneek) gestart. Cluster OOV is voorzitter van de werkgroep. Doel is om de lijnen kort te houden bij zorgelijke signalen en ontwikkelingen. Daarnaast verkent de groep of in samenwerking preventieve projecten kunnen worden gestart om zorgelijke signalen bij kinderen/hun systeem zo vroeg mogelijk in samenwerking op te pakken.
<p>Input leveren m.b.t. het project CoolSWF</p>	<p>In 2021 loopt het project door. Op verschillende onderwerpen worden interne/externe verbindingen gelegd op het gebied van jeugd en veiligheid. Doel: doorontwikkeling van preventieve interventies.</p>	<p>CoolSWF draait onder regie van het team Beleid Sociaal Domein. De activiteiten van CoolSWF zijn een vast agendapunt op het JOS-overleg. Er wordt gemonitord of de 'risicjongeren' voldoende bereikt worden vanuit CoolSWF.</p>
<p>Groepsscan toepassen bij hinderlijke, overlastgevende, criminele jeugdgroepen, inclusief doorontwikkeling escalatiemodel</p>	<p>Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrale en effectieve aanpak van jeugdgroepen; 	<p>De groepsscan vormt het startpunt van de 'Groepsaanpak Jeugdoverlast'. De methodiek wordt door de politie gebruikt om een groep te classificeren als hinderlijk, overlast gevend of crimineel.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> De-escaleren van overlast/criminaliteit van een jeugdgroep. 	Op basis van de groepsscan wordt het vervolg voor de aanpak van de groep bepaald. In 2021 is de groepsscan 3 keer opgemaakt. Voor één van deze groepen is de aanpak geprioriteerd in de Driehoek. De andere twee groepen konden nog middels een lichtere inzet worden opgepakt.
Verstevigen integrale en persoonsgerichte aanpak van complexe casuïstiek	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , met als doel: Verstevigen integrale aanpak individuele risicjongeren.	Als onderdeel van de aanpak van een jeugdgroep in Sneek liepen in 2021 ook een aantal lokale maatwerken (individueel/systeemgericht). Van de 6 maatwerken die waren opgeschaald naar het ZVHF, zijn er 3 afgeschaald naar lokaal. De aanpak op de groep heeft zijn vruchten afgeworpen.
Voortzetten project De Confrontatie	Handhaven van de openbare orde, voorkomen van misdrijven, bevordering van een efficiënte hulpverlening door hulpverleningsdiensten, vergroten van het veiligheidsgevoel bij handhavers én bezoekers, bijdrage leveren aan een Veilige Publieke Taak, bewustwording bij jongeren en ouders/verzorgers over de risico's en invloed op gedrag als gevolg van alcohol en drugs.	In het kader van 'De Confrontatie' heeft Team HPD 37 registraties opgemaakt. Dit betroffen 16 & 17-jarigen die zijn aangetroffen met alcoholhoudende dranken en waarbij een huisbezoek is uitgevoerd.
Aanpak doorzorg (ex)gedetineerden jeugd	Dit betreft een standaard ingezette regio-brede werkwijze, waarbij de binnenwereld (PI) en de buitenwereld (sociaal domein) goed op elkaar aansluit met als doel: <ul style="list-style-type: none"> Terugdringen recidive; Een bijdrage leveren aan het verminderen van overlast; Vergroten van het veiligheidsgevoel bij burgers; Tijdig signaleren van veiligheidsrisico's bij terugkeer. 	Deze standaard werkwijze is in 2021 voortgezet. Zaken worden per individu opgepakt en getoetst. De werkwijze en de samenwerking verlopen goed. Jongeren zijn en blijven goed in beeld en worden waar mogelijk goed geholpen d.m.v. Penitentiaire programma's en zorgverlening.

<p>Project Weerbare Jeugd SWF (i.s.m. RIEC/scholen op risico-onderwerpen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Weerbaarheid jongeren vergroten • Handvatten t.b.v. professionals (o.a. scholen); • Voorkomen van jonge aanwas voor criminele organisaties (incl. ondermijnende onderwerpen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Het project Weerbare jeugd is een samenwerking tussen het team Beleid Sociaal Domein en het cluster OOV. Dit is eind 2019 gestart n.a.v. zorgen vanuit het middelbaar onderwijs in SWF over de jeugd wat betreft alcohol/middelengebruik, digitale weerbaarheid, seksuele weerbaarheid en mentale gezondheid van de jeugd. Doel was om in 2020 vervolgsessies te organiseren om tot een gezamenlijk plan te komen. Door Corona is de werkwijze bijgesteld: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vanuit CoolSWF wordt de preventie t.b.v. alcohol en middelengebruik opgepakt. 2. In 2021 is het Preventieproject Sexting & Grooming gestart vanuit Sociaal Domein Fryslân (SDF). Het project Sexy & Safe richt zich op het vergoten van kennis en weerbaarheid van de leerlingen (klas 1 en 2 van het VO), het vergoten van kennis van hun leerkrachten en ouders en biedt signaleringtools. Via het cluster OOV heeft werving plaatsgevonden, er was veel belangstelling voor in SWF. Het project loopt in 2022 nog door. 3. Bij het JOS-overleg kwam vanuit het Speciaal Voortgezet Onderwijs het verzoek om mee te denken in een aanbod voor de leerlingen op het gebied van weerbaarheid t.a.v. alcohol en middelengebruik, sexting & grooming en ronselen t.b.v. drugsdealen. Er is o.a. een spreekuur gestart waar de GGD, VNN en de wijkagent op de school aanwezig zijn. Doel is om de drempel om zorgen te bespreken (voor leerkrachten) en om hulp te vragen (leerlingen) zo laag mogelijk te houden. 4. Vanuit het cluster OOV is met het RIEC eind 2021 de verkenning gedaan t.b.v. projecten om de digitale weerbaarheid van jongeren te vergroten. Dit heeft geleid tot de opstart van het project Hackshield dat in 2022 op de basisscholen in SWF wordt uitgerold. • In 2021 is door het team Beleid Sociaal Domein en het cluster OOV een preventiematrix opgesteld. Bovenstaande thema's zijn in kaart gebracht van preventieve tot repressieve inzet. De preventiematrix is op dit moment ingevuld voor de gemeentelijke inzet. In 2022 wordt deze uitgebreid met de inzet vanuit onze belangrijkste (subsidie) partners. Doel is om in SWF een zo veel mogelijk dekkend (preventief) aanbod te realiseren.
--	---	---

Beleid alcoholpreventie	Het terugbrengen van (overmatig) alcoholgebruik door een integrale aanpak.	Vanuit het team Beleid Sociaal Domein zou in 2021 worden gestart met nieuw beleid alcoholpreventie. Beleid SD heeft cluster OOV gevraagd om hierin mee te werken om zo integraal beleid te ontwikkelen, waarin ook de handhaving wordt opgenomen. Dit krijgt in 2022 vervolg.
Inzet op jeugd & radicalisering	<ul style="list-style-type: none"> • Preventie jeugd & radicalisering; • Training professionals t.b.v. bewustwording en handelen bij signalen van radicalisering; • Ontwikkelen en implementeren werkwijze (incl. meldpunt) t.a.v. jeugd die radicaliseert. 	In het JOS-overleg zijn we alert op signalen van polarisatie en radicalisering. Tijdens de Coronamaatregelen is bij jeugdoverlast een toename van ‘anti-overheid-sentiment’ geconstateerd. Het systeem van de betreffende jongere heeft daarin vaak een (anti-overheid) rol. Om de JOS-partners hierop toe te rusten, zijn vanuit het cluster OOV trainingen georganiseerd t.b.v. ‘het Omgaan met Extreme Idealen’. In 2021 zijn 2 trainingen georganiseerd, in 2022 volgen nieuwe trainingen.
Controle en toezicht op jeugdoverlast en drugs- en alcohol gerelateerde feiten (HPD)	Het beheersen/verminderen van jeugdoverlast en alcohol- en druggerelateerde feiten.	Dit onderwerp wordt meegenomen in reguliere controles van Team HPD. Jongeren die vaak in beeld komen worden ingebracht bij cluster OOV/het JOS-overleg om ze bespreken in het kader van jeugdoverlast en -problematiek.
Controle op locaties waar meldingen van jeugdoverlast zijn (HPD)	Het beheersen/verminderen van jeugdoverlast en alcohol- en druggerelateerde feiten.	Deze locatie worden meegenomen in reguliere controles van Team HPD. Locaties en jongeren die vaak in beeld komen worden ingebracht bij OOV/het JOS-overleg om ze bespreken in het kader van jeugdoverlast en -problematiek.
Controle op veroorzaken zwerfvuil door jeugd, op de “snoeproute” school <-> winkelgebied (HPD)	Sterk verminderen van zwerfafval op de snoeproutes, door bewustwording bij jongeren en daardoor positieve gedragsverandering.	Dit onderwerp wordt meegenomen in reguliere controles van Team HPD. Locaties en jongeren die vaak in beeld komen worden ingebracht bij OOV/het JOS-overleg om ze bespreken in het kader van jeugdoverlast en -problematiek.

2.4 Ondernijning

Ondernijnde criminaliteit is een serieus, wijdverbreid en complex probleem, waarbij de samenleving ongewild, maar direct betrokken is. De aanpak van het probleem is een zaak van lange adem en vraagt om structurele aandacht.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Vervolg publiekscampagne Mienskip	Vergroten weerbaarheid, herkennen signalen, kennis en bewustwording, meldingsbereidheid, bieden van een handelingsperspectief.	Als gevolg van herprioritering binnen het cluster OOV in verband met inzet op de Coronacrisis en als gevolg van de Coronamaatregelen is er in 2021 geen publiekscampagne gehouden.
Meldpunten Ondernijning (oa. MMA) blijvend integreren in de aanpak Ondernijning	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Meldingen integraal aanpakken; • Het doen van meldingen zo laagdrempelig mogelijk maken. 	Het Meldpunt Misdaad Anoniem (MMA) is in 2021 weer ingezet en werpt ook dit jaar zijn vruchten af. In 2021 zijn tientallen meldingen gedaan. Het exacte aantal meldingen is niet te geven vanwege het feit dat meldingen na 30 dagen verwijderd worden. Dit in het kader van het borgen van de privacy en anonimiteit van melders. Op relevante meldingen is inzet gepleegd waar nodig. Aan het eind van 2021 heeft een sluiting van een hennepplantage plaatsgevonden op basis van een MMA melding.
Damoclesbeleid herijken <i>(vanwege wetswijziging en uitbreiding bevoegdheid tot sluiten bij voorbereidingshandelingen)</i>	Vanuit het Damoclesbeleid zijn er duidelijke afspraken gemaakt met de politie m.b.t. het opstellen van bestuursrapportages, wat de volledigheid en snelheid ten goede komt.	Het Damoclesbeleid is in 2021 niet herzien, dit wordt in 2022 opgepakt. Vanwege diverse uitspraken van de Raad van State moet aanpassing van het beleid plaatsvinden. In tussentijd wordt, met inachtneming van de uitspraken van de Raad van State, het huidige beleid toegepast. Het nieuwe beleid wordt in samenwerking met onder andere De Fryske Marren opgesteld, omdat zij onder hetzelfde Politiebasisteam vallen.
Voortzetten lokale ondernijningstafel	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Borgen goede informatiepositie lokale problematieken binnen de gemeente SWF --> pro-actieve analyse; 	De lokale ondernijningstafel is een vaste werkwijze, welke ook in 2021 plaatsvond. Het betreft een waardevol, integraal overleg waar ondernijningssignalen worden besproken, belicht en indien nodig opgepakt vanuit verschillende disciplines.

	<ul style="list-style-type: none"> • In beeld brengen, voorkomen, tegenhouden en frustreren van ondermijnende activiteiten binnen de gemeente; • Integrale analyse vs. integrale aanpak. 	
Voortzetten integrale controles	<p>Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i>, met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustwording creëren bij ketenpartners; • Meer zicht krijgen op de zogeheten witten vlekken binnen ons werkgebied. 	<p>In 2021 is een integrale controle gehouden in Workum. Op bedrijventerrein Hoekseize zijn alle bedrijven integraal gecontroleerd. Er zijn geen signalen of constatering van ondermijnende criminaliteit vastgesteld. Wel zijn een aantal milieufeiten geconstateerd.</p> <p>De impact op de ondernemers op het terrein was groot. De ‘koude controles’ waren door de ondernemers als indringend ervaren. In 2022 wordt de werkwijze daarom aangepast. In de vervolgaanpak worden ondernemers en inwoners continu geïnformeerd over het onderwerp ondermijning, gemeentelijke handhaving hierop en de bevoegdheden van het college en de burgemeester hierin.</p>
Opzetten integrale branchescans	<ul style="list-style-type: none"> • Beeld krijgen van opvallende branches; • Inzicht verwerven in oververtegenwoordiging van bepaalde bedrijven en/of bedrijven die een afwijkend beeld laten zien inzake vermenging tussen boven- en onderwereld. Inclusief de functie die deze bedrijven hebben om criminele activiteiten te faciliteren. Wanneer hier afwijkende signalen en feitelijke gegevens uit naar voren komen, wordt er een integrale vervolgaanpak besproken. 	<p>Dit proces is in 2021 opgestart en in ontwikkeling. De verwachting is dat medio 2022 de eerste integrale branchescans uitgevoerd worden.</p>
Herijking APV inzake artikel OMG's	<p>In de herijking van de APV worden bepalingen opgenomen die ertoe strekken uiterlijk vertoon van verboden organisaties, zoals OMG's, in de openbare ruimte te verbieden: Implementeren aanpassing in APV, werkwijze/beleid.</p>	<p>Deze herijking is in ontwikkeling, SWF is daarbij volgend aan de VNG.</p>

Alert zijn op ontwikkelingen middels landelijk, regionale en lokale signalen	Inventariseren en inzicht hebben in omvang problematiek - bredere duiding en hierdoor tijdig kunnen ingrijpen	Dit betreft een reguliere werkwijze. Signalen worden verzameld, besproken en afgestemd met relevante partners zoals politie en handhaving.
Toezicht en handhaving m.b.t. Ondernijning meenemen in de reguliere controles (HPD)	<ul style="list-style-type: none"> • Zichtbaarheid en betrokkenheid vergroten; • Bijgedragen aan een prettige woon- en leefomgeving; • Handhaving van de openbare orde. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is onderdeel van het reguliere werkproces van Team HPD. • In 2021 is door het cluster OOV een voorlichting over ondernijning gehouden voor nieuwe collega's van team HPD. Deze voorlichting is gehouden in samenwerking met het RIEC. • Relevante en opvallende situaties worden door Team HPD ingebracht op de casustafel ondernijning of rechtstreeks afgestemd met het cluster OOV.

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Actief regionale en landelijke netwerken stimuleren (<i>i.s.m. Provincie Fryslân en Ministerie BZK de (financiële) samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken</i>)	Actief regionale en landelijke netwerken stimuleren i.s.m. Provincie Fryslân en Ministerie BZK de (financiële) samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken.	<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 zijn provinciale werkgroepen gestart en is veel gedaan aan afstemming rond het thema ondermijning. Cluster OOV neemt deel aan de provinciale werkgroep die zich bezighoudt met de afstemming van het beleid m.b.t. ondermijning (voorkomen waterbedeffect). • Door het RIEC is eind 2021 aan SWF budget beschikbaar gesteld voor een 'projectleider aanpak preventieve agenda op ondermijning'. Deze functie wordt in 2022 ingevuld.
Awareness binnen de ambtelijke organisatie (<i>fysieke overleggen afhankelijk van verloop Coronamaatregelen</i>) (RIEC)	Binnen de ambtelijke organisatie de weerbaarheid, kennis, bewustwording en meldingsbereidheid vergroten, signalen herkennen, bieden van een handelingsperspectief.	Inzet op bewustwording binnen de ambtelijke organisatie heeft in 2021 door andere prioriteiten niet plaats kunnen vinden. In 2022 is dit zo snel mogelijk opgepakt.
Informatieavonden ondermijning voor ondernemers, agrariërs (<i>fysieke overleggen afhankelijk van verloop Coronamaatregelen</i>) (RIEC, CCV, MMA, accountteam)	<ul style="list-style-type: none"> • Bewustwording creëren; • Meldingsbereidheid vergroten; • Lokale netwerken realiseren en versterken. 	Door de Coronamaatregelen is het houden van informatieavonden in 2021 niet mogelijk geweest.
Informatieavonden voor dorpsbelangen, dorpskrantjes, dorpswebsites, etc. (<i>fysieke overleggen afhankelijk van verloop Coronamaatregelen</i>) (RIEC, CCV, MMA, accountteam, dorpen- en wijkcoördinatoren)	<ul style="list-style-type: none"> • Bewustwording creëren; • Meldingsbereidheid vergroten; • Lokale netwerken realiseren en versterken. 	Door de Coronamaatregelen is het houden van informatieavonden in 2021 niet mogelijk geweest.

3 Strategische thema's

3.1 Veilige en leefbare wijken en kernen

Als gemeente streven we naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Samen met inwoners, ondernemingen, organisaties, ketenpartners en overheidsorganisaties trachten we te komen tot het oplossen van vraagstukken op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Leefbaarheid Mienskip - 2021 - Bron: Politie					
	2017	2018	2019	2020	2021
Afval	222	152	219	122	135
Geluidsoverlast	35	26	26	27	51
Overlast M.B.T. honden	141	15	93	71	99
Laten staan aanhanger, camper, etc.	101	62	62	58	29
Zonder vergunningen voorwerpen op de weg plaatsen	39	33	52	63	72
Hulpverlening burger	33	24	33	44	46
Aandachtsvestiging	253	118	162	275	334
Openbare Orde	10	10	14	24	29
Baldadigheid	1	6	4	13	65
Identiteitsbewijs	9	7	22	34	159
Vernieling	23	20	13	15	17

Op gebied van leefbaarheid zijn de politiecijfers redelijk gelijk gebleven ten opzichte van voorgaande jaren. We zien wel een toename in de cijfers op gebied van geluidsoverlast, aandachtsvestiging, baldadigheid en ID-controles. Dit heeft te maken met de Coronacrisis en de gevolgen hiervan. Mensen waren in 2021 meer thuis en hadden meer last van hun burens. Er speelden meer zaken waarbij gebruik is gemaakt van het instrument 'aandachts-vestiging'. De Coronamaatregelen hebben de nodige weerstand opgeroepen, dit uitte zich mogelijk in meer baldadigheid en situaties waarin de politie mensen naar hun ID-bewijs heeft gevraagd.

Overlast inzake veiligheid en leefbaarheid wijken/kernen - Bron: Politie						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Woninginbraken	209	137	198	93	74	81
Overlast drank/drugs	170	231	217	230	162	171
Verkeer-/parkeerproblemen	314	333	309	250	221	213
Jeugd	478	654	581	588	852	893
Personen met verward gedrag	645	643	621	662	577	634
Burengerucht	-	329	377	415	449	358

We zien in de cijfers goed de impact terug van Corona en de bijbehorende maatregelen. Vooral op gebied van jeugdoverlast is zowel in 2020 al 2021 een toename te zien. Dit betekent niet per definitie dat de jeugd ook daadwerkelijk meer overlast veroorzaakt. Ten tijde van de Coronamaatregelen, waarin veel voorzieningen gesloten waren, was de jeugd meer zichtbaar op straat en daar kwamen meldingen over. Tegelijkertijd zien we in deze jaren ook een verandering in het gedrag van jongeren: de jeugd zoekt meer de grenzen op. Het aantal meldingen over personen met verward gedrag is iets toegenomen ten opzichte van 2020, maar is nagenoeg op hetzelfde niveau als de jaren voor 2020.

Huisverboden - bron: politie					
	2017	2018	2019	2020	2021
Huisverboden	11	5	6	15	10
Opgelegd	9	4	3	9	8
Niet opgelegd	2	1	3	5	2

We zien wat betreft de huisverboden een lichte afname ten opzichte van 2020, maar nog altijd een lichte stijging ten opzichte van 2018 en 2019. Wat hier de oorzaak van is, is niet duidelijk.

Diefstal buitenboordmotoren - Bron: Politie					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
68	63	48	31	80*	17

* Het hoge aantal in 2020 heeft te maken met een inbraak bij een watersportbedrijf.

In 2021 is een daling van het aantal diefstallen van buitenboordmotoren te zien. De verklaring lijkt te vinden in de Coronamaatregelen; mensen waren en bleven meer thuis waardoor er minder gelegenheid voor diefstal was.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Tijdig inzetten preventiemateriaal woninginbraken (<i>social media, flyers, posters, banners, WhatsAppgroepen, etc.</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid en de leefbaarheid in de gemeente vergroten en/of behouden door actieve betrokkenheid van burgers; • Bewustwording, vergroten aangiftebereidheid, bieden handelingsperspectief. 	De preventieve inzet op woninginbraken heeft in 2021 grotendeels stilgelegen door de Coronamaatregelen.
Voortzetten Wet Tijdelijk Huisverbod	Preventief en repressief ingrijpen bij (dreigend) huiselijk geweld.	Dit instrument is een lopende werkwijze. Het proces is goed ingeregeld en de samenwerking met FIER verloopt uitstekend. In 2021 zijn in totaal 10 huisverboden geadviseerd, waarvan 8 ten uitvoer zijn gebracht. Het niet ten uitvoer brengen van huisverboden kan meerdere redenen hebben. Bijvoorbeeld doordat de dader of het slachtoffer voor de periode van het huisverbod op vakantie gaat of wanneer duidelijk wordt dat het opleggen van een huisverbod geen toegevoegde waarde heeft.
Onderzoeken mogelijkheden inzetten last tot dwangsom als middel tegen inbraak	In de APV is geregeld dat het verboden is met inbraakwerktuigen op straat te zijn. Vanwege het feit dat de huidige boete relatief laag ligt in vergelijking met de last onder dwangsom is de kans op herhaling groot. Doel is dan ook om het aantal inbraken terug te dringen.	De mogelijkheden tot het inzetten van dit instrument is onderzocht en kan ingezet worden. In 2021 is het instrument niet ingezet.
Toezicht, controle en handhaving m.b.t. APV, Bijzondere Wetten (HPD)	Leefbaarheid in wijken en buurten waarborgen.	Team HPD controleert altijd op de APV en op aanvragen bijzondere wetten. In 2021 zijn er 1671 klachten op het gebied van de APV binnen gekomen.

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Voortzetten aanpak heling/DOR <i>(incl. controle en handhaving)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Helingbestrijding en opsporing van dieven; • Preventie diefstal en (woning)inbraken; • Vanuit ondernemer een verplichting om registratie van goederen bij te houden. 	Het DOR is in 2021 opnieuw opgestart. D.w.z. men is opnieuw geïnformeerd en benaderd. Controles zijn weer op een laagdrempelige manier opgestart. In 2022 en verder wordt het werkproces verder ingebed binnen OOV en team HPD.
Bijdrage leveren aan het doorontwikkelen van het plan van aanpak diefstal buitenboordmotoren <i>(voorlichting, social media, pro-actieve controles, etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Het verminderen van het aantal diefstallen van buitenboordmotoren; • Betrokkenen informeren hoe zij diefstallen van buitenboordmotoren kunnen voorkomen. 	In 2021 is hierop vanuit het cluster OOV geen actie ingezet. Naar aanleiding van eerdere inzet op dit thema is geconstateerd dat de doel/slachtoffergroep op dit moment geen interesse heeft in een ontwikkelde aanpak voor deze specifieke vorm van criminaliteit.
Vorbereiden/inzet flexibel cameratoezicht	Indien nodig overgaan tot het inzetten van flexibel cameratoezicht zodra zich een openbare orde probleem voordoet, met als doel om de veiligheid te vergroten	Dit betreft een standaard werkwijze.
Vorbereiden leefbaarheids- en veiligheidsonderzoek <i>(incl. bestuurlijk akkoord en financiële dekking) in relatie tot het Integraal Veiligheidsplan</i>	De gemeente vindt de mening van de inwoners van Súdwest-Fryslân erg belangrijk. Om de aanpak van veiligheid en leefbaarheid zo goed mogelijk af te stemmen op de lokale situatie is onderzoek nodig. Hierdoor houden we als gemeente zicht op de ontwikkelingen in steden en dorpen, en kunnen we beleid actueel houden. Bestuurlijk akkoord en financiële dekking is hierbij de eerste stap.	In 2021 zijn de financiële middelen voor dit onderzoek aangevraagd en verkregen. In 2022 wordt onderzocht op welke manier een leefbaarheid- en veiligheidsonderzoek de meeste meerwaarde oplevert ten behoeve van beleidsontwikkeling en het monitoren van beleid. Het doel is om zoveel mogelijk gebruik te maken van beschikbare data zodat deze data-gedreven werkwijze structureel wordt. Het huidige IVP 2019 - 2022 loopt af op 31 december 2022. Het college heeft besloten om het huidige IVP met 1 jaar te verlengen, tot 31 december 2023. In 2022 wordt wel al gestart met het beleidstraject t.b.v. het nieuwe IVP.

	<p>Daarnaast speelt ook de vraag of het realistisch en haalbaar is om in 2022 wederom te starten met de voorbereidingen op een nieuw Integraal Veiligheidsplan. De jaren 2020/2021 staan in het teken van Corona. Om een goede benchmark te verkrijgen is het wellicht meer zinvol om het opstellen van een nieuw IVP met twee jaren op te schuiven, met als doel een nieuwe IVP in 2024. Dit traject zal de komende periode onderzocht worden.</p>	
--	---	--

3.2 Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen

In een winkelgebied kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal en zakkenrollerij, maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in het voetgangersgebied maar ook de mate van brandveiligheid van de gebouwen. Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en tevens brandveiligheid.

Bedrijfscriminaliteit - bron: politie					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
168	244	193	207	181	128

In 2021 zijn, in relatie tot de voorgaande jaren, opvallend lage cijfers m.b.t. bedrijfscriminaliteit te zien. Het is lastig te bepalen wat hier de oorzaak van is. Corona kan een mogelijke oorzaak zijn, maar in 2020 is het cijfer beduidend hoger. De komende jaren moet uitwijzen of de daling doorzet.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Voorzetten KVO's, incl. regulier overleg tussen accountteam en cluster OOV (HPD, accountteam)	<ul style="list-style-type: none"> Het creëren van schone, hele en veilige winkelcentra en bedrijventerreinen; Op een gestructureerde manier de veiligheid in de binnenstad en op het bedrijventerrein in kaart brengen en waar mogelijk te verbeteren. 	Het organiseren van het KVO is overgedragen aan het Accountteam van SWF. Bij signalen en onderwerpen die betrekking hebben op openbare orde en veiligheid, wordt dit afgestemd.
Toezicht tijdens reguliere winkelopeningstijden en koopavonden in diverse centra (HPD)	Het minimaliseren/beheersen van elke vorm van overlast en het verhogen van het veiligheidsgevoel bij het publiek.	Dit betreft een reguliere werkwijze. Team HPD geeft mogelijk relevante signalen en/of opvallende situaties, personen en voorvallen door aan het cluster OOV.
Toezicht, controle, handhaving m.b.t. bedrijvigheid en veiligheid (HPD)	Een prettige en veilige leef- en werkomgeving.	Ook in 2021 is door Team HPD gecontroleerd op juiste, eerlijke en verantwoordelijke bedrijvigheid.

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Informatieavonden ondermijning voor ondernemers, agrariërs <i>(fysieke overleggen afhankelijk van verloop Coronamaatregelen)</i> <i>(RIEC, CCV, MMA, accountteam)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bewustwording creëren; • Meldingsbereidheid vergroten; • Lokale netwerken realiseren en versterken. 	Door de Coronamaatregelen was het in 2021 niet mogelijk om informatieavonden te organiseren.

3.3 Veilig toerisme

Dit thema heeft betrekking op de (on)veiligheid in en rond recreatiegebieden, maar ook op toeristische verblijfslocaties. De risico's zijn bijvoorbeeld beroving, diefstal uit/van vaartuigen, inbraak, geweld, overlast, vernieling. Ook kan het gaan om concentraties van 'minder zichtbare' vormen van criminaliteit, waarbij bepaalde locaties soms een knooppunt zijn van verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit (druggerelateerd, heling, mensenhandel, et cetera) en waarbij het geïsoleerde karakter van de locatie zowel faciliterend als camouflerend kan werken.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Voortzetten project Zomer- en watertoezicht (incl. samenwerking met Professionele Watersportondernemers)	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze, met als doel: de veiligheid en leefbaarheid op het water bevorderen op de prioriteiten: vaarveiligheid, openbare orde, evenementen, milieu en criminaliteit.	Deze standaard ingezette werkwijze is in 2021 uitgevoerd. In 2022 worden nieuwe afspraken t.b.v. het project gemaakt.
Recreatie- en watertoezicht, controle en handhaving APV, BPR en WvSR (HPD)	Dit betreft een standaard ingezette effectieve werkwijze, met als doel een bijdrage te leveren aan het in stand houden en versterken van een open en groen gebied voor rust, ruimte, recreatie, leefbaarheid en veiligheid.	Dit betreft een standaard werkwijze van team HPD. De koppeling met het cluster OOV heeft betrekking tot opvallende situaties of signalen. In 2021 zijn verscheidene controles en meldingen gedaan.

3.4 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Onderscheiden kunnen worden educatie, fysieke maatregelen en handhaving.

Verkeersveiligheid - bron: politie						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verkeersoverlast, waarvan:	314	333	309	250	221	208
• Parkeerproblemen	207	224	203	203	127	127
• Verkeersstremming	107	109	106	106	94	81
Verkeersongevallen, waarvan:	321	303	342	323	352	360
• Verkeersongeval met letsel	79	67	64	51	72	66
• Verkeersongeval met dodelijke afloop	5	2	0	6	3	2
• Verlaten plaats na verkeersongeval	237	234	278	266	277	291

In 2021 zijn als gevolg van de Coronamaatregelen de grootschalige snelheidscontroles geannuleerd. Project 'Klacht en Knel' is actief gebleven. Dit is terug te zien in het lagere aantal cijfers m.b.t. verkeersoverlast ten opzichte van 2016 t/m 2019. Op gebied van ongevallen zijn de cijfers vrijwel gelijk gebleven aan de voorgaande jaren.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Uitvoeren Manifest verkeersveiligheid <i>(verkeerseducatieprojecten in het kader van Permanente verkeerseducatie: educatie, fysieke maatregelen, handhaving)</i> <i>(team recreatie en toerisme)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersveiligheid vergroten; • Aantal verkeersslachtoffers verminderen. 	Dit betreft een continu werkproces van de afdeling verkeer. Het plan van aanpak is hierbij uitgevoerd. Er zijn hier geen opvallende zaken ten opzichte van de voorgaande jaren geconstateerd.
Toezicht, controle en handhaving m.b.t. fysieke veiligheid (HPD, THO)	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze, met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van de (leef)omgeving; 	Dit betreft een standaard onderdeel van het werkproces. Zowel in het kader van verkeersveiligheid als de reguliere fysieke leefomgeving controleert Team HPD continu op de fysieke veiligheid.

	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van de klant stimuleren. Gemeente moet informeren, adviseren, controleren en (waar nodig) handhavend optreden; • Doel- en effectgericht handhaven, incl. rechtsgelijkheid waarborgen. 	
--	--	--

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Parkeertoezicht (fiscaal én vergunninghouders, incl. controle en handhaving) - prioriteit afhankelijk van afhankelijk van verloop Coronamaatregelen) (HPD)	Dit betreft een standaard ingezette werkwijze, met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Een prettige en veilige leef- en werkomgeving; • Handhaven op de naleving van de gemeentelijke parkeerregels om de leefbaarheid in de gemeente te behouden en om ergernis, hinder, schade of gevaar te voorkomen. 	Dit betreft een standaard werkwijze van team HPD. Ook in 2021 is parkeertoezicht uitgevoerd.

3.5 Brandveiligheid, externe veiligheid, crisisbeheersing, waterveiligheid

Binnen dit strategische thema moeten burgers voor, tijdens en na een ramp/crisis kunnen rekenen op professionals. Veiligheidsregio Fryslân en Brandweer Fryslân spelen een grote rol in die samenwerking.

Incident	Locatie
Gaslek Westhemstraat Sneek (25-02-2021)	Sneek
Wateroverlast (22-08-2021)	Woudsend
Brand AZC (29-12-2021)	Sneek

De pool Officieren van Dienst Bevolkingszorg heeft gedurende het gehele jaar 24/7 paraatheid geleverd. Meerdere malen is de OVD-BZ ingezet in GRIP-0 situaties, zoals brand, gaslekkage, etc. Er is driemaal een GRIP-incident geweest in district Zuidwest.

Onderstaande tabellen geven cijfermatig de inzet van de Brandweer Fryslân weer in de gemeente Súdwest-Fryslân. Er is afstemming tussen cluster OOV en de Brandweer Fryslân ten behoeve van de inzet op het veiligheidsthema Brandveiligheid.

Repressief advies - Bron: Brandweer Fryslân	2017 ³	2018	2019	2020	2021
Aantal geleverde repressieve adviezen	0	2	3	0	0
Aantal risicobedrijven repressief overleg	3	3	2	1	1

Cijfers Maatwerkpakket 2, Brandweer Fryslân - Bron: Brandweer Fryslân	2017 ⁴	2018	2019	2020	2021
Aantal geplande periodieke controles	218	219	218	90	201
Aantal uitgevoerde periodieke controles	229	228	216	90	209
Percentage goedgekeurd	65%	57%	57%	62%	59%
Percentage afgekeurd, zonder advies hercontrole	4%	6	2%	2%	2%
Percentage afgekeurd, met advies hercontrole	31%	37%	41%	36%	38%
Percentage afgekeurd, aanvullende voorwaarden	0%	0%	0%	0%	0%
Aantal uitgevoerde hercontroles	65	141	102	55	113
Percentage goedgekeurd	63%	54%	47%	64%	55%
Percentage afgekeurd	37%	46%	53%	36%	45%

³ Op basis van de gemeentegrenzen 2017

⁴ Op basis van de gemeentegrenzen 2017

Brandveilig leven 2020 (uitvoeringsprogramma 2019-2022) - <i>Bron: Brandweer Fryslân</i>	Aantal uitgevoerd	Mensen bereikt
Thema 1: onderwijs		
Basisonderwijs: gastlessen brandveiligheid	1	27
Voortgezet onderwijs: opdrachtgeverschap Technasium	1	96
Middelbaar (beroeps)onderwijs: interactieve gastcolleges	1	18
Hoger beroepsonderwijs: opdrachten/projecten	0	0
Thema 2: brandveilig wonen		
Studenthuisvesting	0	0
Verminderd zelfredzame personen	2	20
Zelfstandig wonen senioren	3	40
Oefenen in de wijk	0	0
Wonen boven winkels/risicogebied 1 dekkingsplan 2.0	0	0
Overige activiteiten	2	131
Thema 3: brandveiligheid in de intramurale zorg		
Geen Nood Bij Brand	2	29
Thema 4: brandveilig ondernemen		
Participatie Keurmerk Veilig Ondernemen	5	0
Brandveiligheid in agrarische opstallen	0	0
Thema 5: brandveilig recreëren		
Brandveiligheidsvoorlichting recreatie	0	0
Thema 6: landelijke campagnes		
Nationale brandpreventieweek	0	0
Landelijke preventiecampagne koolmonoxidevergiftiging	✓	✓

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Coördinatie, aanpak Coronavirus	Gestructureerde, duidelijke aanpak. Vertaling van de landelijke maatregelen (Twm) richting lokale werkwijze. Van belang is dat de bestaande structuren zoveel mogelijk gehandhaafd blijven.	<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 heeft het cluster OOV, evenals in 2020, een actieve rol gehad in de aanpak van de Coronacrisis: Actieve betrokkenheid bij overleggen, vaccinatielocaties, etc. • De Coronaperiode heeft ook een grote impact gehad op de kwetsbare laag van de bevolking. Hierop is vanuit het cluster OOV veel inzet gepleegd. • Er is vanuit het cluster OOV 24/7 iemand beschikbaar geweest in de avonden en weekenden voor vragen en advisering ter besluitvorming.
Pro-actief adviseren en signaleren m.b.t. brandveiligheid bij bouwplannen, gewijzigd planologisch gebruik en brandveilig gebruik van bouwwerken en brandveiligheid bij evenementen (THO, BF⁵)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen van slachtoffers bij brand, voorkomen van brand en het beperken van uitbreiding van brand door toetsing aan wet en regelgeving en controles tijdens de bouwfase; • Borgen van een adequate en veilige incidentbestrijding (beheersbaar, bestrijdbaar) in geval zich een incident voordoet; • Consequente handhaving bij overschrijding van toegestane risico's. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is vanuit de brandweer constant aandacht voor brandveiligheid bij de prioritaire onderwerpen. • Adviezen van het cluster brandpreventie SWF en risicobeheersing en planvorming van Brandweer Fryslân worden onderling afgestemd.
Toezicht, controle en handhaving m.b.t. brandveilig gebruik tijdens bouwfase, gebruiksfase en bestaande bouw van risicovolle en minder risicovolle gebouwen (THO, BF)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen van slachtoffers bij brand, voorkomen van brand en het beperken van uitbreiding van brand tijdens de gebruiksfase; • Voldoen aan de kwaliteitseisen van de Wabo. 	De prioritaire bouwwerken worden zowel in de bouwfase en gebruiksfase gecontroleerd op brandveiligheid.

⁵ BF = Brandweer Fryslân

Inventarisatieonderzoek starten naar de brandveiligheid van bestaande woongebouwen (THO)	Dit onderzoek is uitgebreider dan de woongebouwen die nu worden bezocht in het Project brandpreventie woongebouwen met inpandige gangen. Bij dit project kijken we vooral naar bouwwerken met een bouwjaar van voor 1992.	Dit project is in 2021 opgestart en verdere uitvoering vindt in 2022 plaats. Het project wordt uitgebreid met de controle van woongebouwen die worden gerestaureerd of energieneutraal worden gemaakt.
Project ‘brandveiligheid gevel’ vanuit het ministerie (THO)	Cluster brandpreventie heeft in 2020 een risico inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezigheid van brandgevaarlijke gevels. Uit de risico inventarisatie van 30 woongebouwen volgt dat er bij 3 bouwwerken nader onderzoek moet worden gedaan. Het onderzoek loopt.	Het project ‘brandveiligheid gevels’ is in 2021 afgerond. Er zijn in de gemeente geen bouwwerken met een brandgevaarlijke gevel die in de risico inventarisatie tevoorschijn zijn gekomen. Nieuw te bouwen woongebouwen worden door het cluster brandpreventie bij de bouwaanvraag beoordeeld op brandgevaarlijkheid van gevels.
Project brandpreventie woongebouwen met inpandige gangen volgens de Landelijke Handhavingsstrategie (THO)	Controleren brandveiligheid woongebouwen en realiseren dat de bouwkundige brandveiligheid van de ze groep bouwwerken minimaal (gaat) voldoen aan het bestaande bouwniveau. In 2020 volgt een evaluatie over verdere ontwikkeling tot risicogericht controleren.	In 2021 is door team THO actieve inzet gepleegd op het controleren van brandveiligheid in gebouwen. In totaal zijn in 2021 zo’n 65 panden gecontroleerd.
Vorbereidingen Omgevingswet (BF)	(Nog meer) gebruik maken van de kennis en expertise van de brandweer in een vroegtijdig stadium, d.m.v. een accenthouder Brandweer.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit betreft de verantwoordelijkheid van Brandweer Fryslân. Het cluster OOV kan indien nodig ondersteunen. Dit is in 2021 niet aan de orde geweest. • Brandweer Fryslân wordt meegenomen bij de implementatie van de Omgevingswet en sluit aan bij de omgevingstafels.
Bijdrage leveren aan het actualiseren van het regionaal crisisplan VRF, incl. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Omgang met netwerksamenleving;</i> • <i>Lessen Coronacrisis</i> • <i>Uitkomsten evaluatie Wet veiligheidsregio’s</i> • <i>Regionaal crisisplan bevolkingszorg</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Verminderen van het aantal en de ernst van de slachtoffers; • Beperken van de schade in de omgeving; • Duidelijkheid m.b.t. processen en handelwijzen voor iedere crisisfunctionaris. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie van het crisisplan stond gepland voor 2021, wegens Corona is dit verplaatst naar 2022. • Verder is actief deel genomen aan verschillende overleggen vanuit VRF.

<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal crisisplan geneeskundige zorg • Regionaal crisisprofiel • Incident risicoprofiel 		
Planvorming Elfstedentocht per schaats (operationele structuur, regio vs. land) (VRF-regiogroep)	Scenariobeschrijving m.b.t. een mogelijke eerstvolgende Schaats Elfstedentocht (voorbereiding, daadwerkelijke inzet, benodigde middelen, taakverdeling, verantwoordelijkheden, etc.).	Dit is in 2021 in gang gezet en krijgt een vervolg in 2022.
Bijdrage leveren aan het verder implementeren van het Informatieknooppunt (IKP) en Backoffice Crisisbeheersing (BC) (VRF)	IKP en BC zijn afgelopen jaar sneller ingevoerd vanwege de Coronacrisis, komend jaar door ontwikkelen. Doel is om een informatiepositie te bestendigen en te voorzien in het veiligheidsbeeld en acute informatievoorziening.	In 2021 is door het cluster OOV een bijdrage geleverd aan de inzet van het IKP. Er zijn wekelijks (en later 2-wekelijks) vragenlijsten ingevuld t.b.v. het actuele Coronabeeld. Eind 2021 werd deze uitvraag minder frequent, vanwege het wegvallen van de noodzaak van een actueel beeld. De korte lijnen blijven bestaan. De verdere implementatie en doorontwikkeling van het IKP is een proces wat intern bij de veiligheidsregio is belegd.
Project Brandveilig Leven en Brandpreventie -, risico-beheersing, voorlichting & communicatie (BF)	Minder branden, minder slachtoffers, minder schade.	Brandveilig leven is een continu project binnen Brandweer Fryslân. Er is een afname te constateren van uitgevoerde acties. Dit heeft met name te maken met de Coronacrisis.
Actieprogramma 'Fjoer en Wetter' (bluswatervoorziening) (BF)	Handreiking met kaders voor het vaststellen, realiseren en borgen van adequate bluswatervoorziening en een actieprogramma om dat in de Friese situatie te realiseren.	Het project heeft intern weer prioriteit gekregen na een periode van wisselende activiteiten - mede door Corona. De eerder uitgevoerde analyses zijn gebundeld in de GIS-omgeving, men heeft een sluitend beeld van de knelpunten. Gemeenten hebben enige tijd geleden de vraag gekregen om het onderwerp zelf ook onder de aandacht te brengen en houden. BF gaat in 2022 met gemeenten in gesprek over de knelpunten en mogelijke oplossingen.
Project 'Samen aantoonbaar paraat' (oa. slim alarmeren) (BF)	Dekkingsgraad en slagkracht op peil houden.	Alle posten beschikken op dit moment over een systeem waarin zij digitaal bij kunnen houden of ze beschikbaar zijn of niet. Wanneer de bezettingsgraad onder de minimale grens valt, gaat een post op niet beschikbaar. De volgende stap hierin is een 'live dashboard' voor de hele regio met de mogelijkheid om wanneer nodig, eenheden te verplaatsen. De mogelijkheden en implicaties hiervan worden nog onderzocht.

<p>Project 'Uitruk op maat' (BF)</p>	<p>Paraatheid en flexibilisering van slagkracht te optimaliseren met een verantwoorde inzet van mensen en middelen op basis van incidenttypen en risico's.</p>	<p>In 2021 zijn alle 65 (inmiddels 66) posten getraind in het uitrukken met minder mensen. Alle posten hebben het vereiste basisniveau om met een TS-flex (minder dan 6) uit te kunnen rukken. Het oefenen met een TS flex is ook opgenomen in de doorlopende cyclus van oefeningen voor posten. Het uitgangspunt blijft dat uitrukken met een volledig bezet voertuig gebeuren, maar dat onder voorwaarden ook een kleinere bemanning mogelijk is.</p>
<p>Regionale samenwerking Veiligheidsregio Fryslân, incl. deelname aan regionale overleggen inzake plannen, samenwerkingsafspraken, opleiden/trainen/oefening van crisisfunctionarissen, organiseren van (gezamenlijke) oefeningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Multidisciplinair uniforme samenwerking/afstemming om risico's zoveel mogelijk te beheersen (scenario denken); • Signaleren relevante ontwikkelingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door het cluster OOV is in 2021 deelgenomen aan VRF overleggen; • De officieren van dienst bevolkingszorg zijn getraind; • De reguliere oefening TBZ vanuit de VRF is verplaatst wegens Coronacrisis.
<p>De gemeentelijke crisisorganisatie kwantitatief en kwalitatief op orde houden (menskracht én middelen, incl. deskundigheids- en vakbekwaamheidsbevordering)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een stabiele en veilige situatie door voorbereiding, bestrijding en nazorg; • Voorbereid zijn op incidenten/rampen/risico's in de gemeente/provincie; • Integrale samenwerking om risico's zoveel mogelijk te beheersen; • Crisisfunctionarissen aantoonbaar vakbekwaam houden voor zijn/haar functie conform het kwalificatieprofiel. 	<p>Er is ingezet op het vakbekwaam houden van de officieren van dienst. Daarnaast zijn er in 2021 oefeningen en bijeenkomsten voorbereid voor diverse taakorganisaties binnen onze interne crisisorganisatie. Wegens corona worden deze activiteiten weer hervat zodra de maatregelen dit toelaten. Verder zijn de crisis-inzetten vanuit OOV in samenwerking met alle in- en externe collega's geëvalueerd. De evaluaties dragen bij aan het continu verbeteren van onze crisisorganisatie.</p>

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Oefenen en informeren 'branden in de binnenstad' (afhankelijk van verloop/vervolg Coronamaatregelen) (BF)	Middenstanders en publiek laten zien wat er gebeurt als er brand uitbreekt in een woning (boven een winkelpand) in de binnenstad.	Er zou in 2021 een brandweeroefening in de binnenstad van Sneek worden gehouden. Deze is actief voorbereid. Wegens Corona is de oefening uitgesteld naar 2022.
Onderzoeken mogelijkheden opzetten Young Fire & Rescue Team (YFRT) (VRF, BF)	Jongeren op een leuke en praktische wijze meer over hulpverlening binnen de brede kaders van het hulpverlenings- en veiligheidsdomein leren. Hiermee creëer je een kweekvijver voor toekomstig maatschappelijk betrokken jeugd. Bovendien vergroot de deelname aan het YFRT de kans om als vrijwilliger of beroepsbeoefenaar door te stromen naar maatschappelijk betrokken organisaties.	Hier is nog geen actieve aanpak op ingezet in 2021. Het is wel een onderwerp waar, indien de capaciteit dit toelaat, in 2022 op wordt ingezet.

3.6 Polarisatie en radicalisering

De aanpak van polarisatie en radicalisering is een belangrijk veiligheidsthema in het internationale en nationale veiligheidsbeleid. Polarisatie hoort bij een open democratische samenleving. Het geeft stem aan belangen, emoties en helpt bij de vorming van groepen. Groepen bieden individuen een platform om een identiteit te ontwikkelen, bijvoorbeeld in kerken, moskeeën, op school, verenigingen en op internet. Daarin kan men ook te ver gaan en radicaliseren, om zo richting het extremisme door te ontwikkelen. In het ergste geval kan men overgaan tot het plegen van geweld vanuit hun ideologie en ideale wereldbeeld.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Voorzetten deelname aan de werkgroep radicalisering	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , met als doel: het verstevigen van een uniforme aanpak radicalisering in Noord Nederland	Het cluster OOV is trekker van de werkgroep Noord Nederland. In 2021 zijn versterkingsgelden aangevraagd, toegekend en uitgerold t.b.v. het beleid en urgentiebesef in Noord Nederland.
Voortzetten casustafel radicalisering	Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i> , met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Oppakken van signalen en casuïstiek; • Tijdigheid van op- en afschaling; • Verbindingen binnen/betrokkenheid gemeentelijke organisatie verder op peil brengen; • Verbetering informatiestroom; • Implementeren protocol, werkwijze/ beleid, mede op basis van opgedane ervaringen in de praktijk (meldpunt, interne/externe samenwerking, trainingen). 	<ul style="list-style-type: none"> • De casustafel is een structurele werkwijze, waarin signalen worden gewogen en indien nodig opgepakt; • In het afgelopen jaar zijn meerdere gemeentelijke teams getraind, in zowel de basis als verdiepende trainingen; • SFW heeft een progressieve en goed lopende aanpak, waarbij veel contact is met landelijke en regionale partijen op het thema.
Deelname aan landelijke expertgroep platform jeugd ter preventie van polarisatie en extremisme (JEP)	<ul style="list-style-type: none"> • Een integrale en sector overstijgende samenwerking op lokaal en regionaal niveau agenderen, aanjagen en versterken; 	Vanwege Corona zijn er in 2021 niet veel bijeenkomsten geweest, een aantal daarvan waren online. Belangrijk is de ontwikkeling van digitaal werken door jongerenwerkers en het vergroten van het bewustzijn en alertheid op het fenomeen ‘online aanjagen’ van radicalisering.

	<ul style="list-style-type: none"> • Professionals en vrijwilligers ondersteuning bieden bij het verwerven van kennis, vaardigheden en inzicht; • Kennis en kunde verzamelen en verspreiden, en professionals/organisaties aanmoedigen om van elkaar te leren; • Een centrale plek bieden aan professionals en vrijwilligers met vragen over polarisatie, radicalisering en extremisme. 	
Toezicht en handhaving m.b.t. radicalisering meenemen in de reguliere controles (HPD)	<p>Dit betreft een standaard ingezette <i>werkwijze</i>, met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beschermen van de democratische rechtsstaat; • Bestrijden en verzwakken van de jihadistische beweging in Nederland; • Wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering. 	Dit betreft een standaard werkwijze. Indien aan de orde is tussen team HPD en cluster OOV afstemming over mogelijke signalen en personen.

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Training professionals en sleutelfiguren m.b.t. radicalisering/ polarisatie/ extremisme - organiseren aan oa. Gebiedsteam, jongerenwerk, handhaving, sociale zaken <i>(afhankelijk van verloop/vervolg Coronamaatregelen)</i>	Vergroten van de bewustwording, versterken van de weerbaarheid, tijdig signaleren en het bieden van een handelingsperspectief.	Dit betreft een standaard werkwijze. Binnen SWF is een goed netwerk en zijn er korte lijnen met zowel zorg- als veiligheidspartners.

3.7 Informatieveiligheid

Zowel burgers als overheden werken veel digitaal en delen daarbij belangrijke gegevens. Daarom is het belangrijk dat we zorgvuldig met deze gegevens omgaan. Overheidssystemen moeten veilig zijn en weerstand kunnen bieden aan pogingen tot misbruik en aanvallen van binnen en buiten.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
<p>Participeren en aansluiten als interne sparringpartner op het gebied van informatieveiligheid & cybercriminaliteit binnen de gemeente (CISO), incl. bijdrage leveren aan het continuïteitsplan cyber i.s.m. CISO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen van in- en externe samenwerking door co-creatie (samen vormgeven); • Inspelen op de snelheid van digitale ontwikkelingen; • Bijdrage leveren aan het risicobewustzijn van bedreigingen en gevaren op het gebied van informatieveiligheid. 	<p>We zetten in op twee sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spoor 1 - Eigen huis op orde: Er is veel ingezet op het op orde hebben van de eigen systemen. In december 2021 werd de gemeente geconfronteerd met de kwetsbaarheid Apache Log4j. Hier is snel en adequaat op ingespeeld zodat de gemeente snel weer volledig operationeel was. Deze cybercrisis heeft bewust gemaakt van de noodzaak van een gedegen digitale veiligheid binnen de organisatie. Dit is iets wat voortdurend scherp moet worden gehouden. • Spoor 2 - Cyberincidenten & cybercrisis: het doel is ambtelijk en bestuurlijk voorbereid en ingespeeld te zijn op een cybercrisis. Het opstellen van het integraal cyber incidenten- en crisisplan krijgt prioriteit. Het cluster OOV is hierbij betrokken. Dit plan wordt begin 2022 vastgesteld, waarbij ook weer cybercrisis-oefeningen worden gepland voor 2022. Er is nauwe samenwerking gerealiseerd tussen cluster OOV, de CISO en de PO.
<p>Wekelijkse mail met vraag/antwoord rondom informatieveiligheid (team informatievoorziening)</p>	<p>Bewustwording gemeentelijke organisatie informatieveiligheid</p>	<p>Dit valt onder verantwoordelijkheid van team ICT en is in 2021 niet uitgevoerd.</p>

Indien mogelijk oppakken in 2021

Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
<p>Onderzoeken of SWF een bijdrage kan leveren aan een onderzoeksproject m.b.t. digitale- en cyberveiligheid i.s.m. met de NHL</p>	<p>Samen met HHS is NHLS-Leeuwarden bezig met opzetten van een aanvraag “RAAK-publiek” op het gebied van digitale en cyberveiligheid. RAAK-publiek financiert onderzoeksprojecten van hogescholen in samenwerking met de publieke sector. De regeling creëert ruimte voor de ontwikkeling van praktische innovaties die direct aansluiten op de dienstverlening door de sector.</p>	<p>Het onderzoeken of het mogelijk is om bij te dragen aan dit onderzoek, is in 2021 door Corona niet opgepakt. In 2022 wordt gekeken of dit een mogelijkheid is.</p>
<p>Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit Het digitaal weerbaar maken van bewoners en ondernemers van SWF. In 2021 deed de kans zich voor om dit project op te starten.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Dit project bevat een grote hoeveelheid aan activiteiten die worden uitgevoerd in 2022 en opvolgende jaren. We zijn in 2021 gestart met de voorbereidingen voor de uitrol van een breed weerbaarheidsprogramma voor bewoners en ondernemers in SWF (o.a. Citydeal en Hackshield). • Op gebied van digitale preventie openbare orde is contact gelegd met het lectoraat Cybersafety van NHL/Stenden. Samen met hen wordt een methodiek ontwikkeld om vroegtijdig openbare orde problemen op te sporen (en aan te pakken). Tevens wordt onderzocht welke burgemeestersbevoegdheden van toepassing kunnen zijn in de digitale wereld.

3.8 Veilige Publieke Taak

Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. De maatschappelijke omgeving kan zich intimiderend, bedreigend, soms letterlijk gewelddadig opstellen: dit is volstrekt onacceptabel. Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak hebben een krachtig ondermijnend effect op de werking van de overheid en de uitvoering van overheidstaken, en moeten dan ook stevig aangepakt en zoveel mogelijk voorkomen worden.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Werkgroep 'boze burgers'	Eenduidige interne werkafspraken en beleid rondom burgers die hun onvrede uiten (al dan niet persoonsgericht) aan de balie, via social media, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Door Corona zijn in 2021 minder bijeenkomsten gehouden en is vooral ingezet op signalering en duiding van het onderwerp. Deze input wordt meegenomen in het nieuwe agressieprotocol (opgesteld door HR). • Tevens zijn korte lijnen gerealiseerd tussen teams als het gaat om casuïstiek. De regie op de aanpak en implementatie ligt bij HR. Door het cluster OOV wordt op casusniveau geadviseerd.
Bodycams blijvend inzetten (HPD)	Handhaven van de openbare orde, voorkomen van misdrijven, bevordering van een efficiënte hulpverlening door hulpverleningsdiensten, vergroten van het veiligheidsgevoel bij handhavers én bezoekers, bijdrage leveren aan een Veilige Publieke Taak.	De bodycams worden blijvend ingezet en hebben in 2021 hun vruchten afgeworpen. Het gebruik van de bodycams wordt door team HPD als zeer nuttig en effectief ervaren.
Deelname aan 'pilot korte wapenstok' (HPD)	De pilot heeft als doel te onderzoeken hoe de toerusting (=bij zich dragen, ter hand nemen, daadwerkelijk gebruik) van de korte wapenstok door boa's werkzaam in de openbare ruimte tot een verhoging van de (subjectieve en objectieve) veiligheid van boa's bij hun taakuitvoering bijdraagt. Die inzichten zullen van grote meerwaarde zijn in het nog op te stellen Besluit bewapening en uitrusting boa's (AMvB).	De pilot is in 2021 uitgevoerd, maar is wegens Corona verlengd tot 2022. De pilot heeft wel al positieve resultaten laten zien.

<p>Een bijdrage leveren aan het agressie- en geweldsprotocol t.b.v. raadsleden, college en ambtenaren <i>(primaire taak van HR)</i> <i>(uitvoering/training afhankelijk van verloop/vervolg Coronamaatregelen)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het vastleggen van een duidelijk stappenplan waarin staat welke stappen genomen moeten worden wanneer er sprake is (geweest) van agressie; • Het gevoel van veiligheid vergroten door middel van duidelijke procedures en afspraken; • Naast het hanteren van agressie ook preventie en nazorg goed regelen; • Het duidelijk opstellen van regels en grenzen ten aanzien van onze burgers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Primair is dit een taak van HR. Het cluster OOV ondersteunt en adviseert waar nodig op inhoud. Er is interne afstemming tussen het cluster OOV en de interne agressie-coördinator bij agressie tegen bestuurders of medewerkers; • Er wordt gewerkt aan een verdere vaststelling van de gedragscode voor de raad, inclusief bewustwording en voorlichting van nieuwe raadsleden; • De actualisatie van de gedragscode voor medewerkers is een aandachtspunt geweest in 2021.
<p>Een bijdrage leveren aan en het actueel houden van de werkwijze Veilige Publieke Taak (VPT)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minder VPT gerelateerde incidenten; • Het markeren een gezamenlijke grens van acceptabel gedrag; • Interne bewustwording van de consequenties van het eigen gedrag, incl. het bieden van een handelingsperspectief. 	<p>De regie op deze werkwijze ligt bij HR. Het cluster OOV levert waar nodig input. Een nader stappenprotocol t.b.v. hoe om te gaan met agressie tegen raads- en collegeleden is in voorbereiding.</p>

Indien mogelijk oppakken in 2021		
Maatregel/Activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
<p>Bestuurlijke weerbaarheid vs. inzet ondermijning <i>(afhankelijk van verloop/vervolg Coronamaatregelen)</i></p>	<p>Het bestuur moet bekend zijn met de mogelijkheden die het daartoe heeft en feilloos de partners kunnen vinden die het daarin kunnen ondersteunen -> bewustwording creëren.</p>	<p>Tijdens de Coronacrisis is dit project in 2020 on-hold gezet, het onderwerp was echter des te actueler. In 2021 is daarom een digitale werksessie sociale onrust georganiseerd voor de Driehoek. Dit thema wordt ook meegenomen t.b.v. de nieuwe gemeenteraad en college.</p>

3.9 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Integere bestuurders en ambtenaren zijn een basisvoorwaarde voor het vertrouwen van de burger in het gemeentelijk handelen. Integriteit heeft ook alles te maken met kwaliteit en professionaliteit. Om de integriteit hoog te houden staan allereerst individuele politici en ambtenaren aan de lat. Daarnaast zijn burgemeester, College en Raad gezamenlijk verantwoordelijk voor een goed integriteitsbeleid en het periodiek agenderen van het thema integriteit. De rol van de burgemeester inzake integriteit is expliciet in de Gemeentewet (art. 170) opgenomen. Hierin wordt aangegeven dat de burgemeester integriteit van het bestuursorgaan dient te bevorderen en bij vermoedens van integriteitsschendingen door het bestuur handelend op te treden.

Prioriteit in 2021		
Maatregel/activiteit	Doel	Stand van zaken/realisatie 2021
Deelname werkgroep Weerbaar Bestuur van het Ministerie <i>(incl. landelijke dagen en themabijeenkomsten)</i>	Weerbaar Bestuur	Dit onderwerp is in 2021 geagendeerd, de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij HR. Het cluster OOV is indien gewenst betrokken als adviseur.
Bijdrage leveren aan het ontwikkelen dan wel actueel houden van integriteitsbeleid - en bewustzijn <i>(Ondermijning gerelateerd)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Schendingen van de bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorkomen; • Versterken bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid; • Aanwijzing kwetsbare functies/ processen. 	In 2021 is dit voornamelijk blijven liggen. In volgende jaren is dit onderwerp onderdeel van de aanpak ondermijning.
Inzet op awareness vs. bestuurlijke weerbaarheid	Bestuurlijke weerbaarheid onder de aandacht brengen en waar nodig vergroten.	In 2021 is dit onderwerp door Corona niet opgepakt. Dit wordt in de tweede helft van 2022 met het nieuwe college weer opgepakt.
Alert zijn op ontwikkelingen middels signalen politie en landelijk	Inzichtelijk hebben problematiek en tijdig ingrijpen.	Het alert zijn op ontwikkelingen en signalen m.b.t. openbare orde en veiligheid, is onderdeel van de reguliere lijn van het cluster OOV. Dit wordt in samenwerking met HPD, politie en andere clusters binnen Team JVZ voortdurend opgepakt. In volgende jaren wordt dit o.a. een onderwerp binnen de aanpak van ondermijning.